

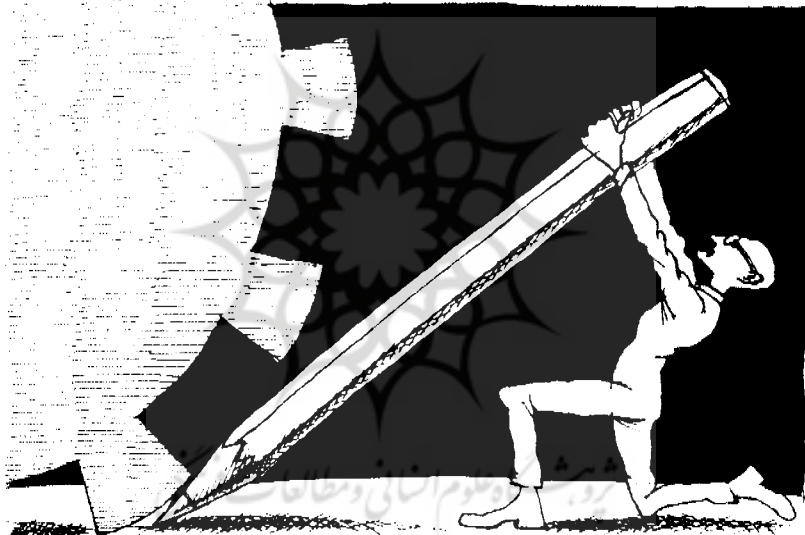
اهمیت تجزیه و تحلیلهای مالی در مدیریت صنایع کشور

هدف نگارندگان این نوشتار بررسی اهمیت تجزیه و تحلیلهای مالی در سطح بنگاههای اقتصادی و نقش آن در توسعه صنعت کشور است.

رقیه دلجوئی
سیداحمد نخجوانی

تولیدی در بخش صنعت مبادرت خواهد شد.

مهمترین وظیفه هر بخش اقتصادی، کمک به رشد اقتصادی است و تجربه کشورهای در حال توسعه به خصوص کشورهای موفق آسیایی نشان می‌دهد که صنعت کمک انکارناپذیری به رشد اقتصادی آنها کرده است. از طرف دیگر، در

علم اقتصاد در زمره موفق‌ترین علوم بشری قرن حاضر قرار دارد و دستاورد مهم آن همانا توسعه و بالندگی اقتصادی کشورهای توسعه یافته امروزی است. در حقیقت، این کشورها توانسته‌اند طی سالهای متمادی، تولید بخشهای مختلف اقتصادی شامل صنعت، کشاورزی و خدمات را با تکیه بر دانش و

این کشورها بخش صنعت طی چند دهه، رشدی بالا، یکنواخت و هدفمند داشته است.^۱

ولی برخلاف این مطلب، بخش صنعت در ایران نتوانسته است در انجام این وظیفه، توفیقی حاصل کند. در نمودار ۱ رشد واقعی ارزش افزوده و یا سود تجمعی بخش صنعت از ارقام تورمزدایی شده^۲ این بخش محاسبه و ترسیم شده است. این نمودار به خوبی مشخص می‌کند که رشد واقعی این بخش نه تنها حرکتی یکنواخت و هدفمند

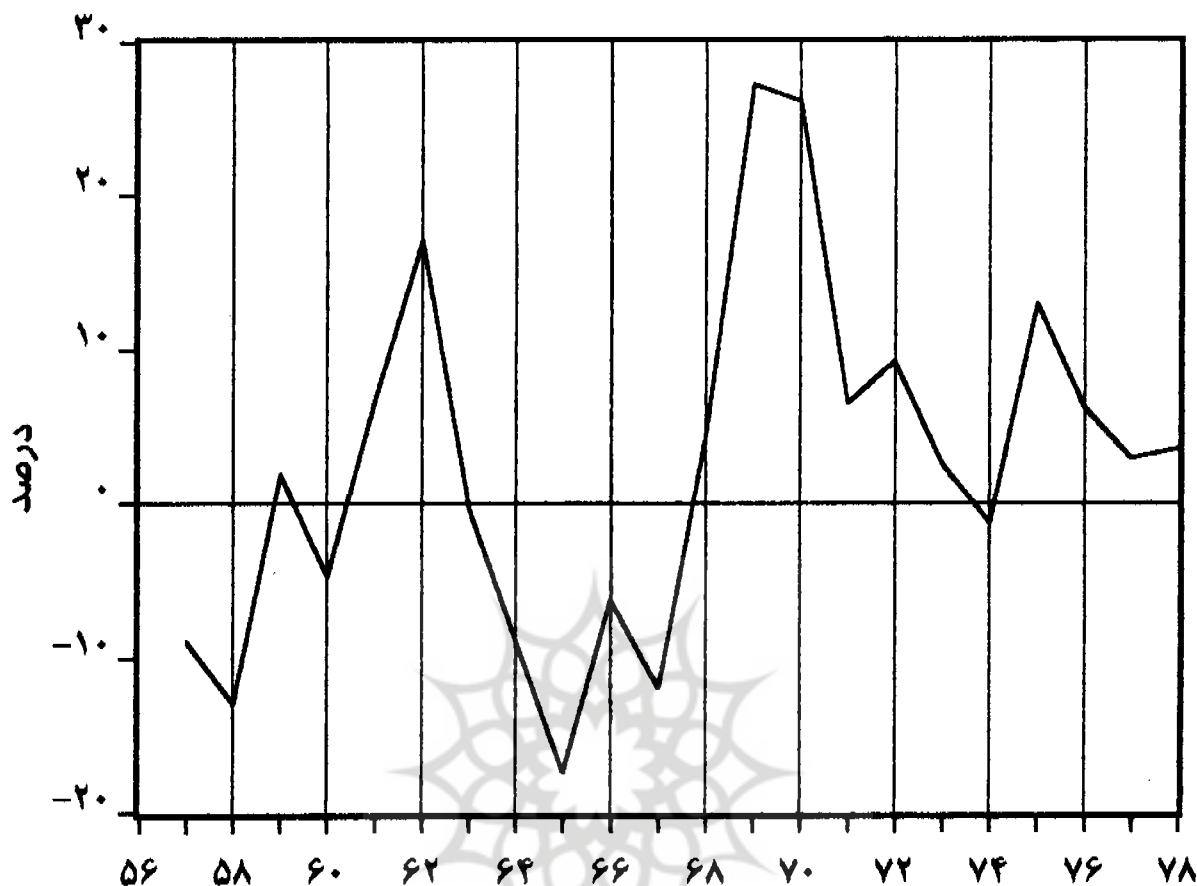
بخشهای مختلف اقتصادی (به خصوص بخش صنعت) را در سطح خرد و به دنبال آن در سطح کلان فراهم آورده‌اند.

با توجه به مطالب بالا، هدف نگارندگان این نوشتار بررسی اهمیت تجزیه و تحلیلهای مالی در سطح بنگاههای اقتصادی و نقش آن در توسعه صنعت کشور است. برای این منظور، با ارائه مقدمه‌ای کوتاه درباره صنعت در ایران، به ارائه نکاتی درباره تجزیه و تحلیلهای مالی و جایگاه آن در برنامه‌ریزی و آینده‌نگری‌های موسسات

تخصص مبتنی بر فن‌آوری‌های پیشرونده و درون‌زا شده گسترش دهند.

اگرچه ظفریابی‌های یاد شده، مرهون راهکارها و راهبردهای پیشنهادی برنامه‌ریزان اقتصادی تلقی می‌شود، ولی نباید این نکته را از ذهن دور داشت که مدیران و کارآفرینان بنگاههای اقتصادی در این کشورها، با تکیه بر دانش مدیریت از شرایط ایجاد شده به گونه‌ای بهینه بهره برده و با به‌کارگیری و هدایت مناسب سرمایه‌ها، موجبات رشد ارزش افزوده و توسعه

نمودار ۱- رشد واقعی ارزش افزوده

رشد واقعی ارزش افزوده صنعت

خطی بسیار قوی میان رشد سرمایه‌گذاری واقعی در بخش صنعت و رشد ارزش افزوده این بخش، به خوبی قابل استنباط است و ضریب همبستگی میان این دو متغیر بیش از ۸۰ درصد به دست می‌آید. پس در مجموع می‌توان ادعا کرد که نحوه استفاده از سرمایه‌گذاریها و نظارت صحیح بر آن می‌تواند تاثیر مهمی بر تولید، سودآوری و به‌طور کلی ارزش افزوده بخش صنعت داشته باشد.

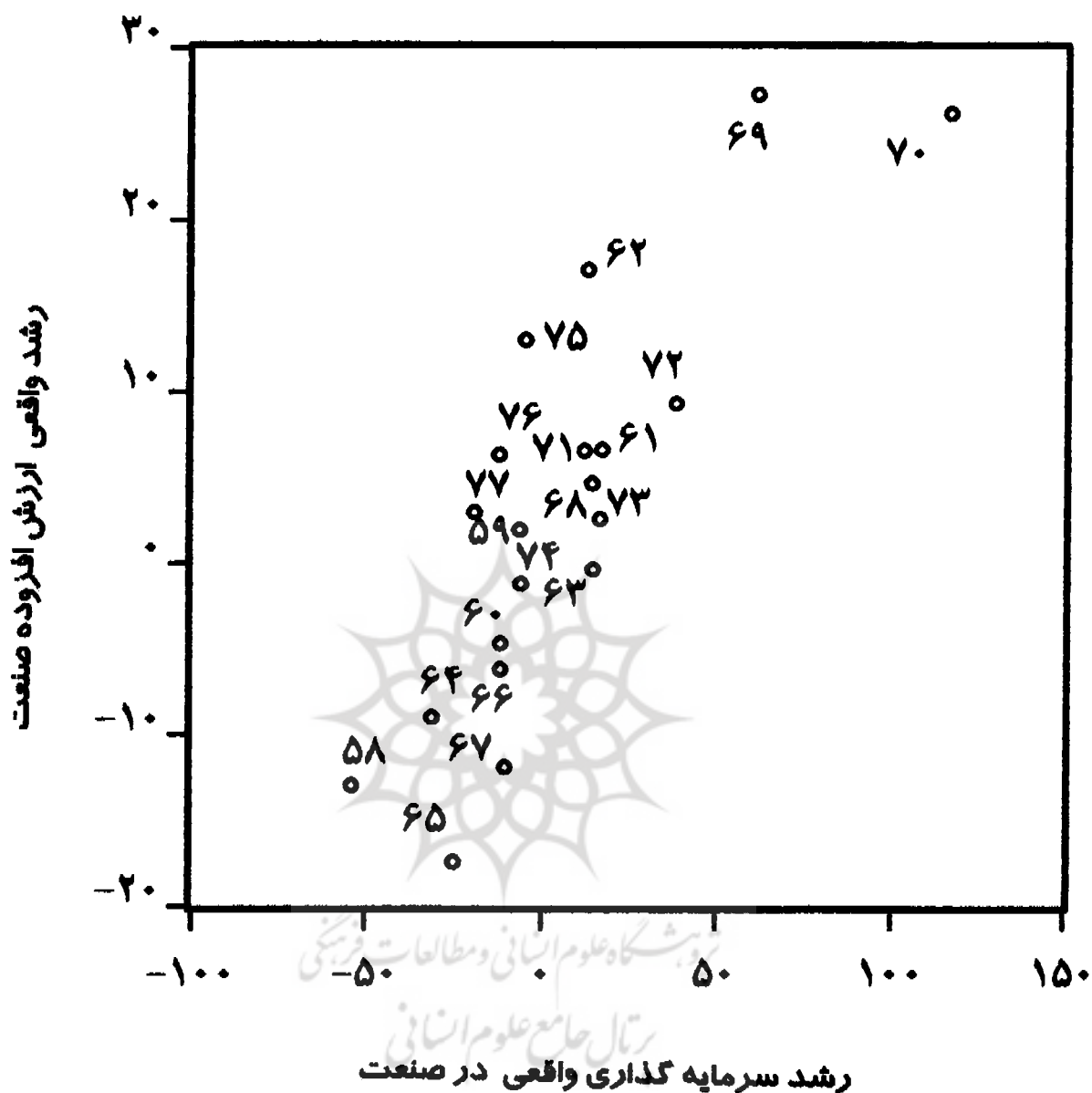
بررسیها نشان می‌دهد که بهره‌وری در بخش صنعت (از دیدگاه سرمایه و نیروی

بخش صنعت می‌توان دریافت که طی دو دهه اخیر، در مجموع بنگاهها و موسسات تولیدی کشور نیز در تولید و سودآوری خود همین افت و خیزها را تجربه کرده‌اند. نوسانات ارزش افزوده بخش صنعت می‌تواند تابع عوامل اقتصادی و حتی سیاسی مختلفی تلقی شود، ولی بررسیها نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاریها و کیفیت بهره‌جویی از آنها بیشترین تاثیر را بر رشد واقعی ارزش افزوده بخش صنعت داشته است. این پدیده را می‌توان در نمودار پراکنش ۲ مشاهده کرد، به طوری که ارتباط

نداشته، بلکه در بعضی از سالها منفی بوده است و نتیجه آنکه ارزش افزوده سرانه بخش صنعت به جای داشتن روندی فزاینده و با ثبات، افت و خیزهای فراوانی را تجربه کرده و هنوز در سال ۱۳۷۸ به سطح دو دهه قبل خود نرسیده است.^۳

به همین خاطر است که بسیاری بر این باورند صنعت در ایران نتوانسته جایگاه شایسته و مورد نیاز خود را در اقتصاد ملی بیابد و این مسئله متشا بسیاری از مشکلات اقتصادی در کشور است.^۴

از روند نوسانی رشد ارزش افزوده

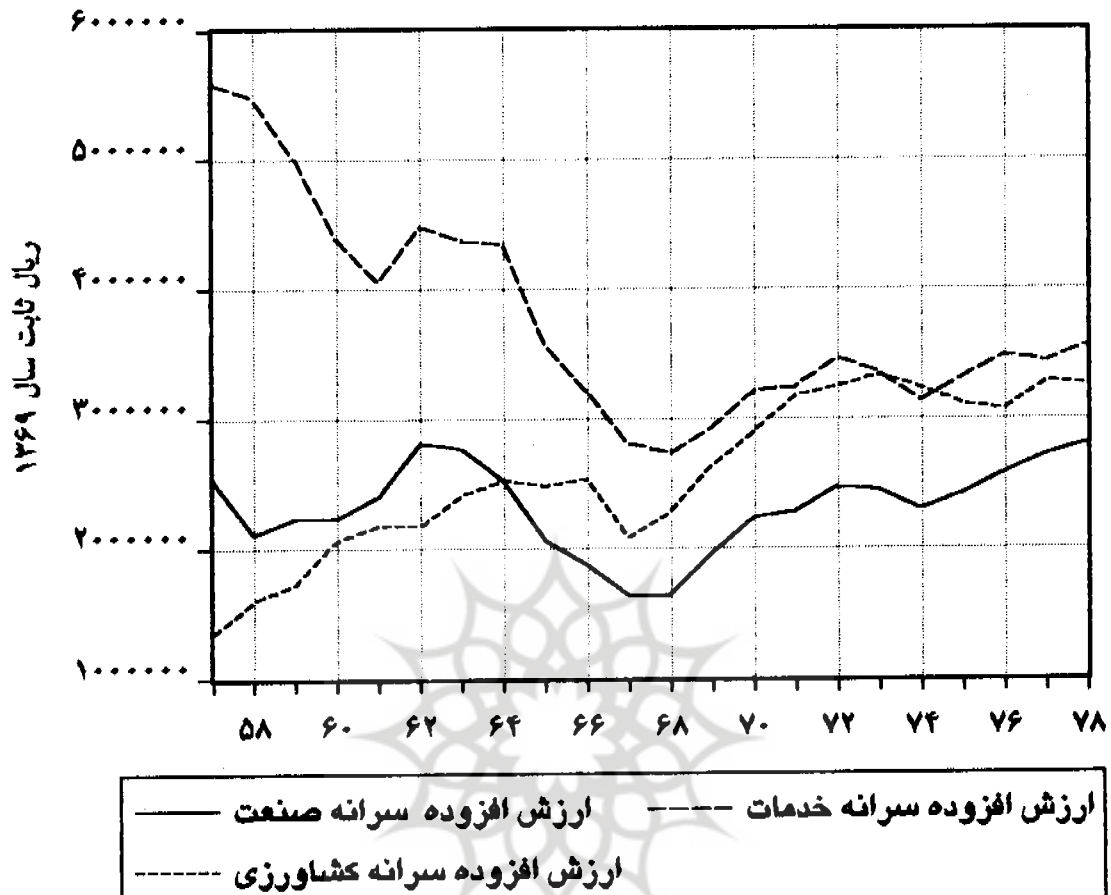

کشاورزی در نمودار ۳ نشان می‌دهد که برخلاف انتظار، ارزش افزوده سرانه بخش صنعت به ازای هر فرد شاغل در این بخش بسیار کمتر از سایر بخشهاست و علاوه بر این در طی دو دهه اخیر که کشورهای بسیاری، موفق به ارتقای بهره‌وری نیروی کار خرید شده‌اند، بخش صنعت در ایران توفیقی برای افزایش و ترقی به دست نیاورده است. همچنین این نمودار نشان می‌دهد که به‌طور

بهره‌وری ملی است.^۵ ولی در اقتصاد ایران، عکس این مسئله صادق است، به گونه‌ای که بهره‌وری نیروی کار در صنعت (که از تقسیم کردن ارزش افزوده بخش صنعت، به جمعیت شاغل در آن بخش به دست می‌آید)، ۲۰٪ کمتر از بهره‌وری ملی یا تولید ملی به ازای هر فرد شاغل محاسبه می‌شود. بررسی و مقایسه بهره‌وری نیروی کار در بخشهای صنعت، خدمات و

انسانی) به مراتب پایین‌تر از سایر بخشهای اقتصاد ایران بوده و این در حالی است که در کشورهای در حال توسعه، یکی از دلایل توجه به بخش صنعت، بالا بودن بهره‌وری یا بازده نیروی کار و سرمایه نسبت به سایر بخشهاست.

محاسبات تقریبی حاکی از آن است که مثلاً در آفریقا میانگین بهره‌وری کار در صنعت حدود ۲/۵ برابر، در آسیا ۲ برابر و در آمریکای لاتین ۱/۵ برابر میانگین

متابع و وجوه سرمایه‌گذاری شده در بنگاههای اقتصادی برعهده این شاخه از فنون مدیریت نهاده شده و در این میان، تجزیه و تحلیل‌های مالی یکی از شناخته شده‌ترین ابزارهای مدیریت مالی محسوب می‌شود. در حقیقت، تلاش مدیران و برنامه‌ریزان شرکتها و موسسات اقتصادی کشورهای پیشرفته بر این است که با مطالعه اطلاعات و آمار و ارقام موجود در صورتهای مالی (که اصولاً با صرف انرژی و هزینه‌های فراوان به دست می‌آیند)، شمایی کلی از عملکرد شرکت به دست آورند تا بتوانند با بررسی وضعیت حاضر و در نظر

ادامه در صفحه ۶۸

دلیل این مسئله را باید به‌طور جدی در چگونگی انتخاب سرمایه‌گذارها و سپس هدایت و مدیریت آنها در سطح بنگاههای اقتصادی و همچنین شرایطی دانست که مسئولان و گردانندگان اقتصاد کشور برای فعالیت این موسسات ایجاد کرده‌اند. پرواضح است که بهبود روشهای به‌کارگیری وجوه سرمایه‌گذاری شده می‌تواند تا حد زیادی نقصانهای یاد شده را جبران کند و موجبات رشد و توسعه بخش صنعت را فراهم آورد.

مطالب یاد شده در بالا، اهمیت مدیریت مالی را بیش از پیش آشکار می‌سازد، چه آنکه وظیفه تخصیص بهینه

متوسط، افرادی که در بخش خدمات و کشاورزی ایران شاغل بوده‌اند، بیشتر از نیروی کار در بخش صنعت به اقتصاد ملی کمک کرده‌اند.

اگرچه اطلاعی از میزان کل سرمایه ثابت در بخشها در دست نیست، ولی با توجه به این که اصولاً بخش صنعت به سرمایه [پولی] بیشتری نسبت به سایر بخشها نیاز دارد و با عنایت به آنچه درباره بهره‌وری نیروی کار مشاهده شد، انتظار بر این است که بهره‌وری سرمایه و یا به عبارتی ارزش افزوده به ازای هر ریال سرمایه‌گذاری شده در بخش صنعت نیز پایین‌تر از سایر بخشها باشد.

ارزشگذاری اوراق مشارکت

مزایای سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت، دریافت‌های نقدی آتی آن نظیر سود تضمین شده و اصل مبلغ اوراق در سررسید است.

محمد مهدی حمیدی زاده

مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین

$m = 4$ بار در سال

$n = 2$ سال

$r = 20\%$

مزایای سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت، دریافت‌های نقدی آتی

آن نظیر سود تضمین شده و اصل مبلغ اوراق در سررسید است.

قیمت بازار اوراق مشارکت نیز مبلغی است که باید برای تحصیل

دریافت‌های نقدی آتی آن پرداخت شود. در ارزیابی اوراق مشارکت

به دو صورت عمل می‌شود:

۱- کوپن ثابت

۲- کوپن متغیر

۱- کوپن ثابت. در کوپن ثابت، نرخ سود ثابت و فرمول آن به شرح

زیر است:

$$PV = \left[\sum_{i=1}^{mn} \frac{C}{m} \times P \right] + \frac{P}{(1+r)^n}$$

که:

PV = ارزش فعلی یک ورقه مشارکت

P = ارزش یک ورقه مشارکت در سررسید

C = سود هر کوپن (نرخ سود علی الحساب)

m = دفعات پرداخت کوپن (در ایران معمولاً هر سه ماه یکبار)

n = زمان تا سررسید (که به صورت یکساله، دوساله، ... و

پنج ساله و غیره است).

r = نرخ بازده مورد انتظار سرمایه‌گذار

مثال ۱: اطلاعات زیر در دست است:

$PV = 1000$ ریال

$P = 1000$ ریال

$C = 20\%$

$$PV = \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{(1+\frac{20}{4})^1} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{(1+\frac{20}{4})^2} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{(1+\frac{20}{4})^3} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{(1+\frac{20}{4})^4} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{(1+\frac{20}{4})^5}$$

$$\frac{\frac{20}{4} \times 1000}{(1+\frac{20}{4})^6} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{(1+\frac{20}{4})^7} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{(1+\frac{20}{4})^8} + \frac{1000}{(1+\frac{20}{4})^8}$$

$$PV = \frac{50}{1/0.5} + \frac{50}{1/1.25} + \frac{50}{1/1.56} + \frac{50}{1/2.156} + \frac{50}{1/2.963} + \frac{50}{1/4.01} + \frac{50}{1/4.71} + \frac{50}{1/4.775} + \frac{1000}{1/4.775}$$

$$PV = 48 + 45 + 43 + 41 + 39 + 37 + 36 + 34 + 677$$

$$PV = 1000$$

یعنی تنها نرخ‌هایی که دو طرف معادله را مساوی می‌کند نرخ ۲۰ درصد است.

۲- کوپن متغیر. در کوپن متغیر نرخ سود در دوره‌های مختلف

متفاوت است که از سوی منتشرکننده قبلاً اعلام می‌شود و فرمول

آن به شرح زیر است:

$$PV = \left[\sum_{i=1}^{mn} \frac{C_i}{m} \times P \right] + \frac{P}{(1+\frac{r}{m})^{mn}}$$

$$PV = \left[\sum_{i=1}^{mn} \frac{\frac{C}{m} \times P}{\left(1 + \frac{r}{m}\right)^i} \right] + \frac{P(1+\alpha)}{\left(1 + \frac{r}{m}\right)^{mn}}$$

مثال ۳: اطلاعات زیر در دست است:

$$PV = 1000 \text{ ریال}$$

$$P = 1000 \text{ ریال}$$

$$C = 20\%$$

$$m = 4 \text{ بار در سال}$$

$$n = 2 \text{ سال}$$

$$r = 30\% \text{ (نرخ بازده مورد انتظار یا نرخ تورم)}$$

$$PV = \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^1} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^2} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^3} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^4} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^5} +$$

$$PV = \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^6} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^7} + \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^8} + \frac{1000(1+\alpha)}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^8}$$

$$PV = \frac{50}{1/0.75} + \frac{50}{1/1.056} + \frac{50}{1/1.423} + \frac{50}{1/1.935} + \frac{50}{1/2.626} + \frac{50}{1/3.543} + \frac{50}{1/4.790} + \frac{50}{1/6.435} + \frac{1000(1+\alpha)}{1/8.735}$$

$$1000 = 27 + 43 + 40 + 37 + 35 + 32 + 30 + 28 + \frac{1000(1+\alpha)}{1/8.735}$$

$$708 = \frac{1000(1+\alpha)}{1/8.735}$$

$$1/263 = 1000 + 1000\alpha \Rightarrow \alpha = 26/3 \text{ درصد}$$

بدیهی است چنانچه در هر یک از مثالهای فوق در نرخ بازده مورد انتظار سرمایه گذار تغییری حاصل شود حسب مورد دارنده اوراق سود بیشتری نصیبش خواهد شد و یا زیان خواهد کرد که این امر ریسک موجود در اوراق را نشان می دهد.

بنابراین براساس محاسبات فوق به دارنده اوراق در سررسید باید حدود ۲۶ درصد سود مازاد پرداخت گردد تا سرمایه گذار در وضعیت بی تفاوتی قرار گیرد. بدیهی است چنانچه هدف ایجاد انگیزه باشد باید نرخ سود مازاد در سررسید بیش از ۲۶ درصد باشد تا توجیه اقتصادی برای سرمایه گذار با نرخ بازده مورد انتظار ۳۰ درصد وجود داشته باشد.

قطعاً با اجرای این سیاستها در سرمایه گذاران رغبت معامله روی اوراق مشارکت ایجاد خواهد شد و بازار سرمایه کشور به تنوع اوراق بهادار که یکی از هدفهای بورس تهران نیز است خواهد رسید.

تنها تفاوت این فرمول با فرمول کوبین ثابت در متغیر C است که در هر دوره متفاوت است و در این فرمول از علامت Ci استفاده می شود. به طور مثال، مبلغ سود اوراق مشارکت در هر دوره با نرخ ثابتی رشد یا کاهش یابد یا براساس مبلغی معین تغییر کند.

مثال ۲: اطلاعات زیر در دست است:

$$P = 1000 \text{ ریال}$$

Ci = برای سه ماهه اول ۲۰ درصد و برای هر سه ماهه آتی با نرخ ۲۰ درصد ترقی می کند.

$$m = 4 \text{ بار در سال}$$

$$n = 2 \text{ سال}$$

$$r = 30\%$$

$$PV = \frac{\frac{20}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^1} + \frac{\frac{22}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^2} + \frac{\frac{24}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^3} + \frac{\frac{26}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^4} + \frac{\frac{28}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^5} +$$

$$PV = \frac{\frac{30}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^6} + \frac{\frac{32}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^7} + \frac{\frac{34}{4} \times 1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^8} + \frac{1000}{\left(1 + \frac{30}{4}\right)^8}$$

$$PV = \frac{50}{1/0.75} + \frac{55}{1/1.056} + \frac{60}{1/1.423} + \frac{65}{1/1.935} + \frac{70}{1/2.626} + \frac{75}{1/3.543} + \frac{80}{1/4.790} + \frac{85}{1/6.435} + \frac{1000}{1/8.735}$$

$$PV = 46 + 48 + 48 + 48 + 49 + 49 + 48 + 48 + 47 + 560$$

$$PV = 943$$

بنابراین ارزش یک ورقه‌ی مشارکت ۱۰۰۰ ریالی با ۸ کوبین سود و نرخ بازده مورد انتظار ۳۰ درصد در حال حاضر ۹۴۳ ریال است.

آنچه که در ایران عمل می شود و تجربه اوراق مشارکت پروژه نواب و طرح ثامن و ... نشان داده است نرخ سود عبارت است از مبلغی ثابت که به طور علی الحساب پرداخت می شود به علاوه مبلغی متغیر که در سررسید به عنوان سود مازاد و براساس نرخ تورم از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود. با توجه به این که خریدار اولیه اوراق مشارکت تمامی وجه اوراق خریداری شده را در ابتدای سرمایه گذاری و مشارکت پرداخت می کند بنابراین باید از طریق افزایش ارزش اصل سپرده در سررسید به گونه‌ای عمل شود که ارزش فعلی سرمایه گذاری برابر ارزش اسمی اوراق مشارکت شود در غیر این صورت انگیزه‌ای برای سرمایه گذاری وجود نخواهد داشت.

با توجه به مفروضات و فرمول کوبین متغیر فرض می کنیم هدف تعیین سود مازادی است که باید در سررسید پرداخت گردد تا ارزش فعلی جریانهای آتی برابر اصل سرمایه گذاری یعنی مبلغ اسمی اوراق گردد بنابراین فرمول مذکور به شرح زیر باید اصلاح

نقدی بر مقررات و شیوه‌های اجرایی نظام مالی کشور

تفریغ بودجه و دولت پاسخگو

در تمام سالهای قبل از انقلاب و بیست و دو سال پس از انقلاب، گزارش تفریغ بودجه دولت تهیه نشده است. فقط در سال گذشته، در یک برنامه خبری رادیویی و در گزارشی بسیار کوتاه و چند کلمه‌ای اعلام شد لایحه تفریغ بودجه دولت مربوط به سال ... که دیوان محاسبات به دلیل عدم انعکاس وضعیت آن به صورت مطلوب اظهار نظر حرفه‌ای را میسر ندانسته به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده است.

ناصر فولادی نسب

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

سال مزبور به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال نکرده‌اند.

به بیانی دیگر گزارش نیم‌بند تهیه شده دولت نیز فاقد نیمی از فعالیت‌های مالی انجام شده بوده است. حتی به فرض عدم صحت یا دقت در رقم آمارگونه فوق، واقعیت مسلم و غیرقابل انکار، عدم امکان یا توان وزارت امور اقتصادی و دارایی (قوه مجریه) برای تنظیم حساب کل سالانه دولت و اخذ نظر مطلوب از دیوان محاسبات کشور است. در ماده ۹۶ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶، دستگاه‌های اجرایی مکلفند ظرف مدت شش ماه پس از پایان سال مالی گزارش عملیات انجام شده طی آن سال را براساس اهداف پیش‌بینی شده در بودجه مصوب، به دیوان محاسبات و وزارت برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال دارند.

چرا نیمی از سازمان‌های دولتی با تعویق چندین ساله در تنظیم حساب‌های خود مواجهند؟ و عملاً مقررات مورد اشاره را

نظرات خود به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌نمایند. این گزارش باید در دسترس عموم گذاشته شود.

در تمام سالهای قبل از انقلاب و بیست و دو سال پس از انقلاب، گزارش تفریغ بودجه دولت تهیه نشده است. فقط در سال گذشته، در یک برنامه خبری رادیویی و در گزارشی بسیار کوتاه و چند کلمه‌ای اعلام شد لایحه تفریغ بودجه دولت مربوط به سال ... که دیوان محاسبات به دلیل عدم انعکاس وضعیت آن به صورت مطلوب اظهار نظر حرفه‌ای را میسر ندانسته به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده است.

در پیگیری چند و چون خبر، اگرچه دسترسی به آمار و ارقام دولتی به نحو صحیح و متقن چندان آسان و عملی نیست، شواهد حاکی از آن است که حدود نیمی از دستگاه‌های اجرایی مکلف به اجرای ماده ۹۶ قانون محاسبات عمومی کشور، صورتهای مالی سالانه و نهایی خود را جهت درج در حساب کل کشور مربوط به

در جلد چهارم لغت‌نامه شادروان علی‌اکبر دهخدا آمده است: "تفریغ حساب یعنی پرداخت حساب و فارغ شدن از آن". با استنباط از این تعریف می‌توان گفت تفریغ بودجه یعنی فراغت حاصل کردن از بودجه و تسویه حساب آن.

در اصل پنجاه و پنجم قانون اساسی وظایف دیوان محاسبات کشور و چگونگی تهیه لایحه گزارش تفریغ بودجه بدین‌گونه تبیین شده است:

"دیوان محاسبات به کلیه حساب‌های وزارتخانه‌ها، موسسات، شرکت‌های دولتی و سایر دستگاه‌هایی که به نحوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند به ترتیبی که قانون مقرر می‌دارد رسیدگی یا حسابرسی می‌نماید که هیچ هزینه‌ای از اعتبارات مصوب تجاوز نکرده و هر وجهی در محل خود به مصرف رسیده باشد.

دیوان محاسبات، حساب‌ها و اسناد و مدارک مربوطه را برابر قانون جمع‌آوری و گزارش تفریغ بودجه هر سال را به انضمام

اجرا نکرده‌اند و نیم دیگر نیز فقط توانسته‌اند مجموعاً حساب غیر قابل اظهار نظر تنظیم کنند؟

با ملاحظه مقررات یاد شده روشن است که در بحث پاسخگویی به مردم، قانونگذار در قانون اساسی و قانون محاسبات عمومی کشور، تکلیف خود را ادا کرده است.

برای احراز واقعیت بیشتر به ماده ۱۲۸ قانون محاسبات عمومی توجه می‌کنیم.^۲ بر طبق این ماده "مونه اسنادی که برای پرداخت هزینه‌ها مورد قبول واقع می‌شود و همچنین مدارک و دفاتر و روش نگهداری حساب با موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی و تایید دیوان محاسبات کشور تعیین می‌شود و دستورالعمل‌های اجرایی این قانون از طرف وزارت مزبور ابلاغ خواهد شد". یعنی به وزارت امور اقتصادی و دارایی اختیار داده شده (و این وظیفه به او محول گردیده) است که دستورالعمل اجرایی قانون محاسبات عمومی کشور را تهیه و تنظیم و به دستگاههای اجرایی ابلاغ کند. قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶ عملاً از ابتدای سال ۱۳۶۸ اجرا گردیده و وزارت امور اقتصادی و دارایی مبادرت به تهیه و تنظیم و ابلاغ دستورالعمل موضوع ماده ۱۲۸ قانون محاسبات عمومی نموده است.

دستورالعمل مزبور و دستورالعمل‌های مکرر تکمیلی بعدی به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین عوامل تنظیم حساب دولت قادر نبوده است ذی‌حسابان دستگاههای اجرایی را به تنظیم یکنواخت و به‌موقع و درست حسابهای دولتی هدایت کند.

بهترین و قاطع‌ترین دلیل این مدعا، عدم تنظیم به‌موقع و مطلوب حساب از سوی دستگاههای اجرایی ذی‌ربط است.

بی‌تردید برخی از عوامل اجرایی ذی‌حسابی دستگاههای اجرایی (حسابداران دولتی) به دلیل عدم وجود انگیزه‌های شغلی، مالی و مادی مناسب در سطح

تخصصی و علمی مناسبی قرار ندارند و بحث نگارنده دقیقاً در همین نکته نهفته است.

وزارت امور اقتصادی و دارایی و مسئولان مشغول در اداره کل تمرکز و تلفیق حسابهای وزارتخانه فوق که متولی تنظیم حساب کل سالانه دولت هستند؛ باید دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های مالی را به نحوی تنظیم و تدوین کنند که حسابداران یاد شده با همه ویژگیهایی که به اختصار اشاره شد بتوانند به‌عنوان مخاطبان اصلی، آنها را استنباط و اجرا کنند.

دستورالعمل‌های موصوف در حال حاضر به گمان نگارنده فاقد این خصلت اساسی است و در واقع مخاطب خود را نمی‌شناسد. چنین به نظر می‌رسد که نویسندگان دستورالعمل‌های مالی فرض را بر این قرار داده‌اند که فقط ذی‌حسابان (مدیران کلی مالی دستگاههای اجرایی) باید قادر به درک و لابد تفسیر اجرایی دستورالعمل‌های مالی باشند. در حالی که به‌ندرت اتفاق می‌افتد که ذی‌حساب یک دستگاه اجرایی فرصت و مجال و توان آموزش دستورالعمل‌های مالی را داشته باشد و اساساً سنت و رفتارهای موجود در دستگاههای اجرایی چنین ظرفیتی ندارد، و بدین‌گونه است که دستورالعمل نوشته شده روی کاغذ رسوب می‌کند و در طول تاریخ اجرای خود منشا اثر نمی‌شود.

راه چاره چیست؟

وزارت امور اقتصادی و دارایی اینک که یازده سال از شروع اجرای قانون محاسبات عمومی جدید می‌گذارد و شاید تمام جنبه‌های آن مورد سوال و اظهار نظر ذی‌حسابی‌ها قرار گرفته و مشکلات اجرایی دستورالعمل‌های تهیه شده جمع‌آوری شده است و یا لاقلاً مسئولان ذی‌ربط حسب روال متداول پرهیز از بوروکراسی و جمع‌آوری فنی و علمی و آماری مطالب، این نکات را در ذهن خود آن طور که در

دستگاههای اجرایی مرسوم است حفظ کرده‌اند، با تجدید نظر در ساختار و شکل و شیوه ابراز مطالب، دستورالعمل نظام مالی کشور را با هدف قابل دستگاه بودن آن برای رده‌های اجرایی ذی‌حسابی‌ها یعنی کارکنان و کارشناسان عادی ذی‌حسابی‌ها تهیه و تنظیم و ارسال و ابلاغ کند.

متأسفانه این شیوه یعنی مغلق‌گویی در نوشتن کتب درسی دانشگاهی و مقررات و قوانین و دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها به سبک تثبیت شده‌ای تبدیل شده است که تماماً کوشش می‌کند مضمون و مفاد نوشته‌ها سنگین و عبارات دور از ذهن و مطمئن باشد تا به این ترتیب خواننده متن مقهور دانش نویسنده شده و لابد مجبور به تفکر شود؟

گمان من بر این است که نوعی خصلت فضل‌فروشانه بر بیان رسمی اداری حاکم است که مسئولان ادارات ستادی دولت در واقع به آن مبتلا و گرفتار شده‌اند. این فرهنگ - که حالا باید آن را متعلق به گذشته و متروک بدانیم و از آن بپرهیزیم - بر آن است که سطح نوشته‌ها باید از سطح شعور و فرهنگ و درک متوسط جامعه (جامعه مورد نظر) بالاتر باشد تا به این ترتیب مجریان مجبور باشند و مجبور شوند سطح دانش خود و همراه با آن سطح کارها را ارتقا و توسعه دهند.

فرهنگ مورد بحث غالباً از آن جا عقب‌مانده و منحط است که قیّم‌مابانه به جای آموزش آنچه که باید با شناخت واقع گرایانه مخاطب، آموزش دهد به آموزش‌گیرنده امر و نهی می‌کند و چون در این فرایند بین نویسنده (تصمیم‌گیرنده) و مجریان ارتباط طبیعی تعلیم و تعلم برقرار نمی‌شود نوشته‌ها در حد سیاه‌مشق باقی می‌مانند و به روح و قلب و دست مجریان نفوذ نمی‌کنند.

نگارنده می‌پرسد پس چرا این همه را می‌نویسند؟ اگر قرار باشد نوشته شما اثری را که هدف داشته است به جا نگذارد و منجر

به اجرا و تحقق اهداف مورد نظر نشود به راستی ضرورت این اتلاف سرمایه و وقت چیست؟

مگر می شود از کسی که دوره کوتاه مدت حسابداری را - احتمالاً - دیده و گذرانده و سپس به استخدام دولت درآمده و احتمالاً با حداقل حقوق و مزایا و امکانات مالی زیر خط فقر زندگی (یا شبه زندگی) می کند و با گرفتاریهای روزمره دست به گریبان است که این دستوراتالعمل های را بخواهیم با انشا بسیار گنگ و نامفهوم نوشته شده بخواند و مفاد آن را اجرا کند و از آن حساب مطلوب سالانه سازمان خود را استخراج و تنظیم کنید؟

باری، دستورالعمل آرمانی و البته عملی و عملیاتی دلخواه و مورد نظر باید لزوماً حاوی ویژگیها و مختصات زیر باشد:

۱- از ابتدا فرض بر این گذاشته شود که خواننده و اجراکننده قانون، آن طوری که در عالم واقع آنها را می شناسیم، فقط کمی و تا حدودی حسابداری دوطرفه و پایه را می داند، بنابراین لحن نوشتار و شیوه توضیح مطالب باید برای این حسابدار که به تعداد زیاد در دستگاههای دولتی به کار گماشته شده اند مفید و موثر باشد تا روح و ذهن مجری را نیز به دلیل عدم درک مفاهیم کسل و خسته نکند.

۲- به جای اقدام غیرمفید اشاره به سرفصلها و عناوین حسابها در مقدمه هر بخش از دستورالعمل مالی و تقسیم سرفصلهای حساب به سرفصلهای بودجه ای و سرفصلهای دریافت و پرداخت - وضعیت فعلی - که فاقد هرگونه ارزش قانونی و محاسباتی است، انواع وقایع مالی را که تعداد جمع آنها شاید از ۱۰۰ نوع تجاوز نکند به صورت طبقه بندی شده در چند گروه حساب مستقل مطرح و سپس حسابهای مورد نظر تشخیص و پیشنهاد و آرتیکل های مربوطه ارائه گردد.

۳- در پایان هر بخش، سرفصلهای مربوط به آن فصل که از آرتیکل های پیشنهاد شده

نتیجه خواهد شد لیست شده و کدگذاری شود تا تنظیم حساب تلفیقی نهایی با سهولت بیشتری میسر گردد.

۴- در توضیح مطالب بخشها از کلی گویی مطالب جداً اجتناب شود و تشریح مطالب به بهانه جلوگیری از اطاله کلام به بوته اجمال نیفتد. چرا که عدم تشریح کافی مطالب، مکاتبات عدیده و هزینه های بعدی را موجب خواهد شد.

گفتنی است که اساساً این اشکال در ذهن و رفتار نویسندگان قوانین و مقررات و خصوصاً نویسندگان دستورالعمل ها وجود دارد که از بیان وجوه، جنبه ها و حالت های مختلف یک مطلب خودداری و به بیان دیگر صرفاً به ذکر اصل مطلب آنهم با جملات و عبارات فشرده و در هم تنیده می کنند؛ از این رو دستورالعمل به اجراکنندگان که می رسد (به فرض آنکه خوب خواننده و فهمیده شود) ده ها سوال و ابهام در ذهن خواننده کاردان شکل می گیرد، خصوصاً وقتی که مجری دانای مقررات که به هر حال در بدنه اجرایی کشور وجود دارد سعی می کند اقدامات خود را در راستای انطباق با مقررات موضوعه قرار دهد و به این بیفزاید حالتی را که کارمند اقدام کننده فردی مقرراتی، منفی باف و تلخ گوشت باشد.

این ابهام ها و سوالها زمینه ساز مکاتبات، مذاکرات و مراجعات بسیار و صرف وقت و هزینه و مهمتر از همه سرگردانی مردم و توقف اجرای مقررات و معطل ماندن کارها می گردد.

در حالی که نویسنده قانون، مقررات و دستورالعمل به هنگام تقریر مطلب - منطقاً و عموماً - تمام نکات و جنبه های مختلف موضوع را در یادداشتها و ذهن خود دارد می تواند با طرح مطالب اصلی و مطالب حاشیه ای آن به منظور تکمیل بحث و ضمن تفکیک مطالب از یکدیگر، از انجام مکاتبات بعدی و توقف و تعطیل مقررات و کارها جلوگیری کند و باین ترتیب امر

اساسی آموزش نیز به صورت مکاتبه ای شکل بگیرد. بدیهی است هدف، توصیه به پرگویی و اضافه گویی و تطویل بی دلیل کلام و مطلب نیست. تاکید بر تشریح کافی مطالب است و امساک نکردن از گفتن آنچه که لازم است تا همواره خواننده به وجود و حضور نویسنده و استعمال و کسب نظر مجدد از وی نیازمند نباشد. این نکته نیز قابل اشاره است که ساده نویسی هم اگرچه خود، به تواناییهایی نیاز دارد لکن متاسفانه در فرهنگ عمومی مردم حتی نخبگان و تحصیلکردگان این طور جا افتاده که مغلق و پیچیده گویی مترادف با بسیار دانی است. حال اینکه هدف - لاقلاً در بحث نظام مالی دولت - ایجاد شرایط اجرای مقررات قانون محاسبات عمومی کشور و سایر دستورالعمل های مربوط و به روز رساندن حسابها و ایجاد شرایط پذیرفتن آنهاست.

نوع نگارش موجود، دستیابی به هدف را مشکل کرده است از این رو بهتر است این خصلت از فرهنگ عمومی رخت بریندد. خصلتی که با ادعای فرهنگ سازی به دلیل عمومیت یافتن آن دلیل رشد نیافتگی است. ۵- برای تحقق این امر تقدیم گزارش مالی مطلوب دولت به مجلس شورای اسلامی و ارائه آن به عموم مردم آن طوری که در قانون اساسی به آن تاکید شده چاره ای نیست جز اینکه وزارت امور اقتصادی و دارایی و مسئولان اداره کل تمرکز و تلفیق حسابها پس از تجدید ساختار و نگرش در دستورالعمل موضوع ماده ۱۲۸ قانون محاسبات عمومی کشور، هنگام دریافت حسابهای ماهانه و سالانه دستگاههای اجرایی نیز به نقادی حسابها و انطباق اقدامات انجام شده با مفاد دستورالعمل پرداخته و به جای واخواهیهای سنتی و متداول حسابها که عموماً حول محور چگونگی انجام هزینه ها و ضمامم و مدارک اسناد مربوطه و تجاوز هزینه از میزان اعتبار مصوب و تخصیصی می چرخد (و البته در شرایط معقول و به روز شدن حسابها جا

حسابداری مدیریت، گذار به محیط جدید

در این مقاله سعی خواهد شد تا با برشمردن نمودهایی از دگرگونیهای پدید آمده، توصیفی از جایگاه آینده حسابداری مدیریت ارائه گردد.

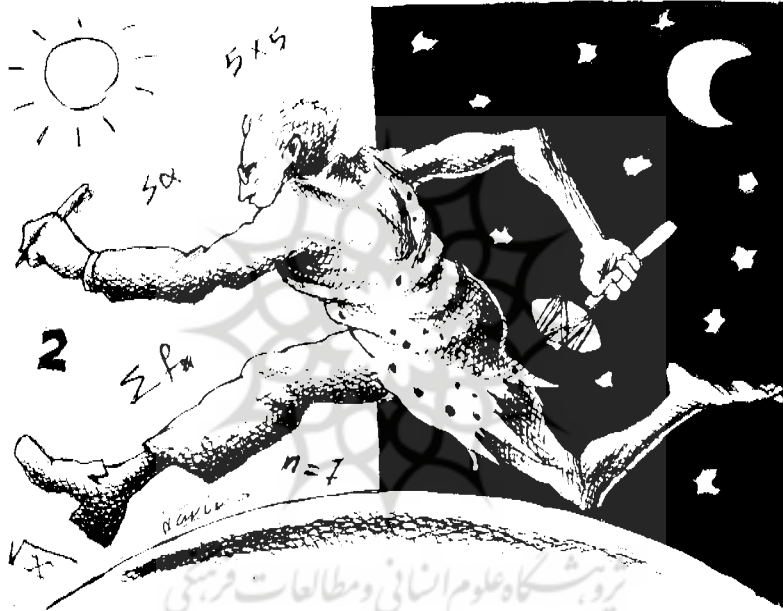
ملیرضا مهرآذین (زرنی)

واحدهای تجاری چالاک رویاروی یکدیگر قرار می‌گیرند" بود:

"شرکتهایی که استراتژی دنباله روی را اتخاذ می‌کنند، باید در تولید با هزینه پایین و کیفیت بالا چنان پیشتازی کنند که تقاضای مشتریان را به‌سوی خود سوق دهند... شرکتی که در کاهش هزینه‌هایش نتواند به‌سرعت

رقبایش عمل کند، خیلی زود کاهش چشمگیری را در حاشیه سود خویش مشاهده خواهد کرد و ادامه حیات چنین شرکتی با مخاطره جدی روبرو خواهد بود." یکی از مدیران شرکت تیوتا نیز در این مورد می‌گوید: "مدیریت هزینه، در دهه ۹۰ از همان اهمیتی برخوردار شد که در دهه ۸۰ مقوله‌ی کیفیت داشت."

وقتی که مدیریت هزینه با حیات شرکتها درآمیخت، آنان به سوی دو رویکرد گرایش پیدا کردند، نخستین رویکرد مستلزم اشکال تازه‌ای از مدیریت هزینه بود و دومین رویکرد مشارکت فعالتر کارکنان شرکتها را در فرایند مدیریت هزینه الزامی می‌کرد. در پی اهمیت یافتن مدیریت هزینه،

چکیده این مقاله برآن است تا به معرفی چالشهایی که اخیراً در حسابداری مدیریت بروز است، بپردازد. حسابداری مدیریت همواره ناگزیر از همراهی با دگرگونیهای محیط تجارت بوده است. تحولاتی که بویژه در دهه آخر قرن بیستم در محیط تجارت جهانی بوقوع پیوست، حسابداری مدیریت و

شرکتهای چالاک^۱ در دهه پایانی قرن بیستم نویدبخش آغاز دوره‌ای جدید در حیات تجارت جهانی است.

در تجارت جمع و جور و چالاک برنده شرکتی است که پیش از رقیب، محصولاتی را با کیفیت برتر و قیمت هر چه نازلتر عرضه کند.

در چنین محیطی مدیریت هزینه نقش حیاتی را ایفا می‌کند. امروزه حیات بسیاری از شرکتها وابسته به توانایی آنان در افزایش دقت سیستم مدیریت هزینه است که تمرکز شدیدی بر کاهش هزینه‌ها در تمام طول فرایند تولید و زنجیره ارزش^۲ دارد. اهمیت روزافزون مدیریت هزینه، مضمون اصلی مقاله را بین کوپر با عنوان "وقتی که

رویه‌های آن را تحت تاثیر خویش قرار داد. فشرده‌تر شدن رقابت و پیدایش شکل نوینی از شرکتهای تجاری موسوم به شرکتهای چالاک از مهمترین تحولات اخیر می‌باشند. از این رو به نظر می‌رسد که در آستانه قرن بیست و یکم حسابداری مدیریت در نظریه و عمل در حال گذار به محیطی تازه است.

در این مقاله سعی خواهد شد تا با برشمردن نمودهایی از دگرگونیهای پدید آمده، توصیفی از جایگاه آینده حسابداری مدیریت ارائه گردد.

حسابداری مدیریت در گذار به محیط جدید تجارت فشرده شدن رقابت جهانی و پیدایش

مبنای فعالیت در اختیار متصدیان امور عملیاتی و تولیدی بوده و برای پشتیبانی از نیازهای مدیریت هزینه طرح ریزی می‌شوند. نتیجه این امر کاستن از نقش حسابداری در مدیریت هزینه است.

اهمیت نقش مدیریت هزینه در موفقیت‌آمیز بودن سیستمهای مدیریت هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت از سوی بسیاری از ناظران و کارشناسان مورد تأیید قرار گرفته است. برخی حسابداران مدیریت (در نقش کنترلر یا رئیس دایره مالی) مدعی آنند که سیستمهای مدیریت هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت شکل جدیدی از سیستمهای حسابداری هستند. متأسفانه نتیجه این نگرش که وادار کردن سیستمهای مدیریت هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت برای تابعیت از رهنمودهای حسابداری مالی است، توانایی این سیستمها را در پشتیبانی از مدیریت هزینه به مخاطره می‌اندازد. برای جلوگیری از چنین امری، اکثر شرکتی‌هایی که سیستمهای مدیریت هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت را مورد استفاده قرار می‌دهند، آنرا به‌طور مستقل از سیستمهای حسابداری مالی، به جریان می‌اندازند. سیستمهای موازی مستقل خطر سایه‌افکندن قواعد و ضوابط حسابداری مالی بر مدیریت هزینه را از میان می‌برند، چنین تفکیکی از میزان دانش حسابداری مورد نیاز برای طراحی و اجرای سیستمهای مدیریت هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت می‌کاهد. پیامد این امر آنست که از نقش حسابداران مدیریت کاسته می‌شود و از سوی دیگر کاربران و متصدیان امور عملیاتی و تولیدی نقش فعالتری را در طراحی و اجرای این سیستمها برعهده می‌گیرند.

پروتکل‌های درمانی

صنعت درمانی ایالات متحده چشم‌اندازی نو به سوی افقهای آینده حسابداری مدیریت گشوده است، چراکه در محیطی که از نظر تاریخی مدیریت هزینه در آن جایگاهی نداشته است، شاهد اتفاق نظر و تشریک مساعی حسابداران مدیریت

مدیریت به منظور مدیریت هزینه مورد استفاده قرار می‌گیرند، برخلاف انتظار، نقش حسابداران مدیریت در این زمینه چندان برجسته و جدی نیست. دومین فن، یعنی پروتکل‌های درمانی بدان جهت انتخاب شده است که بتوانیم توصیفی از رویه‌های مدیریت هزینه را در محیطی غیرتولیدی ارائه کنیم، محیطی که پیش‌تر مدیریت هزینه در آن، نقش چندانسی نداشت. پروتکل‌های درمانی به توصیف نقش حسابداران مدیریت از دریچه مشارکت و نه رهبری می‌پردازند.

مدیریت هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت^۱

در اواخر دهه ۱۹۸۰ پیدایش سیستمهای مدیریت هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت نکات و ظرایف بسیاری را نمایان کرد و از سوی دیگر اصطکاکهای متقابل بین حسابداری مدیریت و مدیریت هزینه را عمق بخشید. سیستمهای مدیریت هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت به سبب مفید بودن نتایجش در مدیریت هزینه از سوی بسیاری از شرکتها استقبال شد.

برای آنکه سیستمهای مدیریت هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت کارایی داشته باشد، تمام افراد شرکت - از مدیران ارشد تا کارکنان عادی - باید آنرا نه یک ابزار حسابداری، بلکه ابزاری برای اعمال مدیریت هزینه بدانند، برای رسیدن به چنین هدفی، دوایر حسابداری یا مالی باید این سیستمها را به کاربرانش واگذار کنند. اگر دوایر حسابداری یا مالی این مهم را درک نکنند، نباید امیدی به موفقیت مدیریت هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت داشت.

برای دستیابی به تمام توان و ظرفیت بالقوه سیستمهای مدیریت هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در مدیریت هزینه، سیستم هزینه باید از تصدی دایره حسابداری یا مالی خارج شود. در حالی که سیستمهای سنتی که در تصدی حسابداری قرار دارند، بیشتر در راستای پشتیبانی از فرایند حسابداری مالی استفاده می‌شوند، سیستمهای موفق مدیریت هزینه‌یابی بر

در نزد حسابداران مدیریت نیز این سوال مطرح شد که آیا به موازات اهمیت یافتن مدیریت هزینه بر اهمیت نقش آنان در شرکتها نیز افزوده خواهد شد؟ شاید، رویکرد کلی صاحب‌نظران مدیریت به سوی نگارش مقاله‌هایی با مضامین مدیریتی را بتوان در راستای این امر دانست.

مشارکت بیشتر در فرایند مدیریت تنها یک روی سکه است. روی دیگر سکه تفویض وظایف و تمرکز زدایی فرایند حسابداری مدیریت و مشارکت بیشتر نیروی کار در فرایند مدیریت هزینه است. نتیجه این امر تعدد کمتر حسابداران مدیریت در سازمان خواهد بود، اما از سوی دیگر استفاده گسترده‌تر از اطلاعات حسابداری مدیریت را به دنبال خواهد داشت. برای تشریح اینکه چرا چنین دگرگونی‌هایی در عرصه حسابداری مدیریت بروز کرده‌اند، لازم است تا نگاهی به نمودهای تحولات اخیر حسابداری مدیریت داشته باشیم.

نمودهای عملی

برای تشریح اینکه چگونه اهمیت یافتن مدیریت هزینه، به دگرگونی رویه‌های حسابداری مدیریت انجامیده است، پنج فن حسابداری مدیریت را مورد بررسی قرار می‌دهیم. از میان این پنج فن، دو فن هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت^۲ و پروتکل‌های درمانی^۳ از رویه‌های رایج در غرب است و سه فن دیگر شامل هزینه‌یابی هدف^۴، هزینه‌یابی کایزن^۵ و بهره‌گیری از روحیه کارآفرینی^۶ از رویه‌های رایج در ژاپن برگرفته شده‌اند.

درسهایی از شیوه‌های غربی

برای توصیف رویکردهای آتی حسابداری مدیریت، به دو فن برگرفته شده از رویه‌های رایج در غرب اشاره می‌کنیم. نخستین فنی که مورد بررسی قرار خواهد گرفت، هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت است و بدان جهت مورد توجه قرار می‌گیرد که بیان کنیم، حتی هنگامی که فنون حسابداری

اخبار حرفه

اولین گردهمایی اعضای جامعه حسابداران رسمی

بنا به دعوت ریاست محترم هیئت عالی تشخیص صلاحیت جامعه حسابداران رسمی ایران روز پنجشنبه مورخ ۸۰/۳/۳۱ اولین گردهمایی اعضای جامعه در سالن شهید مدرس وزارت امور اقتصادی و دارایی برگزار شد.

در این جلسه وزیر امور اقتصادی و دارایی در سخنان اعلام داشتند علاوه بر نقشی که جامعه حسابداری در اقتصادی کشور می‌تواند داشته باشد به‌طور خاصی در زمینه‌یابی نیز می‌تواند بسیار موثر باشد و بار سنگینی را از دوش وزارت امور اقتصادی و دارایی بردارد. ایشان زمان انتخابات شورای عالی جامعه را شهریورماه سال جاری اعلام فرمودند.

سپس آقای فاطمی‌زاده رئیس هیئت عالی تشخیص صلاحیت، سیر مراحل گزینش و چگونگی انتخاب حسابداران رسمی را بیان داشتند. آنگاه آقای دکتر عرب‌مازار معاون درآمدهای وزارت امور اقتصادی و دارایی لزوم به‌کارگیری تجارب حسابداران در امر مالیات‌ستانی را تأکید نمودند. در این جلسه حدود ۵۳۰ نفر دعوت شده بودند. بنا به اظهار نظر مقامات مسئول صلاحیت فنی حدود ۸۰۰ نفر تأیید شده که مراحل گزینش ۵۳۰ نفر تکمیل و مابقی نیز در حال تکمیل می‌باشد.

بانک جهانی با IICA دربارهی خصوصی‌سازی گفتگو کرد.

واحد خبر IICA: در تاریخ ۱۳۸۱/۳/۳۰ نشستی با حضور نمایندگان بانک جهانی و اعضای عالی‌رتبه‌ی انجمن حسابداران خبره ایران (IICA) در محل دائمی انجمن برگزار شد. در این نشست آقای آروید گوپتا، کارشناس مالی اداره‌ی توسعه‌ی بخش خصوصی آسیای شرقی و خانم سوفیا وارلوپ، تحلیلگر عملیاتی منطقه‌ی خاورمیانه و شمال آفریقا به‌نماینده‌ی

سوی بانک جهانی به همراهی آقای کوروش طاهرفر، کارشناس دفتر وام‌های وزارت امور اقتصادی و دارایی، مجامع و موسسات بین‌المللی و آقایان، غلامرضا سلامی (رئیس شورای عالی انجمن)، دکتر مهدی تقوی (مدیرمسئول ماهنامه حسابدار)، محمد منیری (دبیرکل انجمن)، هوشنگ خستوتی (عضو شورای عالی انجمن) و جمشید فراروی (عضو انجمن)، حضور داشتند.

در این نشست، موضوع آمادگی حرفه حسابداری در ایران و وجود زیرساخت‌های حرفه مستقل و آزاد و ضوابط رفتار حرفه‌ای به‌عنوان زیربنایی برای به‌ثمر رسیدن خصوصی‌سازی در سطح اقتصاد کلان مورد تبادل نظر قرار گرفت. سایر مطالب مورد بحث و گفتگو عبارت بودند از نقش انجمن حسابداران خبره ایران، وجود تشکیلات و روشها و آیین‌نامه‌های مدون جا افتاده و جاری در انجمن، شناسایی قانونی انجمن از جمله در رابطه با خصوصی‌سازی، عضویت انجمن در فدراسیون بین‌المللی حسابداران، و تجربه بانک جهانی در کشورهای دیگر.

شورای اجرایی شبکه مشاورین مدیریت و مهندسی ایران با شورای عالی انجمن ملاقات کردند.

روز شنبه مورخ ۸۰/۳/۲۱ شورای اجرایی شبکه مشاورین مدیریت و مهندسی ایران متشکل از آقایان سید جعفر مرعشی، حسن سیاه‌مکون، جلال بهبهانی و زهرا مطلب‌زاده) در محل انجمن با اعضای شورای عالی انجمن یک نشست دو ساعته تشکیل دادند. در این جلسه رئیس شورای عالی اجرایی شبکه مشاورین مدیریت و مهندسی ایران چگونگی تشکیل شبکه و اهداف آن را تشریح نمودند و خواستار برخورد فعال اعضای شبکه در پیشبرد اهداف آن شدند. رئیس شورای عالی انجمن نیز به توبه

خود ضمن قدردانی از تلاش‌های به‌عمل آمده آمادگی کامل انجمن و همکاری حرفه‌ای بیشتر را تأکید کردند.

برای اطلاع بیشتر از شبکه مشاورین مدیریت و مهندسی ایران به مصاحبه آقای مهندسی مرعشی در همین شماره مراجعه کنید.

گردهمایی صاحب‌نظران حرفه در ارتباط با سمینار آبان‌ماه

● روز سه‌شنبه مورخ ۸۰/۴/۱۲ بنا به درخواست رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران یک گردهمایی تخصصی حرفه‌ای از صاحب‌نظران حرفه، در ارتباط با سمینار آبان‌ماه انجمن با عنوان در خانه مدیران واقع در سازمان مدیریت صنعتی برگزار شد.

در این جلسه که با حضور حدود ۸۰ نفر از اعضای هیئت عامل و هیئت عالی نظارت سازمان حسابرسی، برخی مدیران ارشد و استادان دانشگاه و صاحب‌نظران حرفه برگزار شد، موضوع سمینار و مباحث محوری آن مورد گفت و شنود واقع گردید. لازم به یادآوری است که سمینار کنترلهای مدیریت در آبان‌ماه سال جاری برگزار می‌شود.

همکاری مرکز پژوهش‌های مجلس و انجمن

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی طی درخواست کتبی از انجمن حسابداران خبره ایران جهت انجام طرح‌های تحقیقاتی شامل بررسی بازار سرمایه، بررسی قانون مالیات‌های مستقیم و سایر امور مالی و اقتصادی دعوت به‌همکاری نمود که با استقبال انجمن مواجه شده است.

گفتنی است که از مدتها پیش همکاری انجمن با این مرکز افزایش یافته است و نمایندگان انجمن در کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی و مرکز پژوهش‌های مجلس همکاری لازم را بعمل می‌آورند.

از این پس می‌توانید با انجمن خودتان از طریق سایت اینترنتی

www.Iranianica.com

تماس بگیرید.

اتصال مستقیم با سایتهای CI//A و IFAC نیز فراهم است.

انجمن حسابداران خبره ایران

صفحه اصلی | معرفی و تاریخچه | اعضاء انجمن | انتشارات | آموزش | سمینارها | ارکان | موسسات حسابرسی | IICA at a glance

انجمن حسابداران خبره ایران

با انجمن حسابداران خبره ایران آشنا شوید!
انجمن حسابداران خبره ایران تنها
انجمن حسابداری غیردولتی در ایران
می‌باشد. این انجمن در سال ۱۳۵۱
توسط یک گروه که از اعضای
سابقه‌های حسابداری انگلستان
بودند با هدف ارتقاء حرفه حسابداری
در ایران تشکیل شد و فعالیتهای خود
را بطور منسجم تاکنون ادامه داده
است.

آخرین اخبار

آغاز پنجمین دوره آموزش CI//A در تیرماه ۸۰

انتشار شماره ۱۴۳ مجله حسابدار در تیرماه ۸۰

سمینار حسابداری و کنترل‌های مدیریت در دیماه ۸۰

با مرکز آموزش حسابداران خبره
مدیریت آشنا شوید

با فدراسیون بین‌المللی حسابداران
آشنا شوید

نشانی پست الکترونیکی

Info@Iranianica.com

انجمن:

hesabdar@Iranianica.com

مجله حسابدار:

Cima@Iranianica.com

مرکز آموزش CI//A:

اخبار

مطالبی که در این بخش چاپ شده ترجمان خیرنامه‌های آیفک (فدراسیون بین‌المللی حسابداران) است.

دعوت آیفک برای اظهارنظر درباره‌ی
کاردانی حسابداران
(نیویورک / ۱۶ می سال ۲۰۰۱).

فدراسیون بین‌المللی حسابداران (آیفک) از اهالی حرفه‌ی حسابداری دعوت به عمل می‌آورد تا درباره‌ی صورت مذاکره جدید آیفک که محور آن مسأله‌ای بنیادی برای توسعه‌ی حرفه‌ی حسابداری است اظهارنظر کنند: چگونه می‌توان کاردانی^۱ حسابداران حرفه‌ای را تعریف کرد و به آن دست یافت؟ این صورت مذاکره که به‌طور خلاصه عنوان "رویکردهای مبتنی بر کاردانی" را بر خود دارد ضمن به دست دادن تحلیلی از رویکردهایی که در سراسر دنیا بوسیله‌ی انجمنهای حسابداری گوناگون به‌کار گرفته می‌شود، موضوع کاردانی حسابداران را مورد بررسی قرار می‌دهد.

وارن آلن^۲، صدر کمیته‌ی آموزش آیفک تاکید می‌ورزد که "مقصود از آموزش و تجربه‌ی آموزی حسابداری باید تربیت حسابداران حرفه‌ای کاردان^۳ باشد آن سان که بتوانند در طول عمر خویش خدماتی ارزنده به حرفه و جامعه‌ای که در آن کار می‌کنند ارائه دهند."

آقای آلن می‌افزاید "به واقع، هیئتهای^۴ حسابداری برای آن که به جامعه نشان دهند که اعضایشان کارداند و بر این کاردانی ثابت قدم می‌مانند در زیر فشار فزاینده‌ای قرار دارند. رویکرد مثبتی بر کاردانی در آموزش بدان سبب اهمیت دارد که اطمینان می‌بخشد حسابداران از دانش، مهارتها، و ارزشهای حرفه‌ای لازم برای انجام مسئولیت‌هایشان برخوردارند."

صورت مذاکره‌ی مذکور، (۱) "کاردانیها" و "تواناییها" را تعریف می‌کند، (۲) رهنمودی در اختیار انجمنهای حسابداری عضو قرار می‌دهد که نقش آنها را در پرورش کاردانیها و تواناییها نشان می‌دهد، و (۳) روشهای گوناگون را ارزیابی می‌کند.

از نظر تاریخی، دو رویکرد به کاردانی وجود داشته است. بعضی مطالعات بر برون داده‌ها تاکید ورزیده‌اند یعنی حسابداران، نقشها و وظایفی را در محیط کار انجام می‌دهند که متناسب با استانداردهای تعریف شده است. دیگر مطالعات تاکید بیشتری بر درون دادهایی داشته‌اند که ماحصل مشارکت فرایند آموزش و تجربه‌ی آموزی است - یعنی دانش، مهارتها و تواناییها.

در این صورت مذاکره، این دو خطوط با یکدیگر در یک چارچوب یگانه وارد شده‌اند.

این صورت مذاکره را می‌توان از وب سایت آیفک (<http://www/ifac.org>) به رایانه‌ی شخصی انتقال داد. موعده ارسال اظهارنظرها ۳۱ اکتبر سال ۲۰۰۱ است. اظهارنظرها را می‌توان به وسیله‌ی پست الکترونیکی (e-mail) به آدرس EDComments@ifac.org یا به وسیله‌ی نمابر به مدیرفنی آیفک (به شماره‌ی ۲۹۲-۲۸۶-۹۵۷۰+۱) ارسال کرد. کمیته‌ی آموزش از اظهارنظر درباره‌ی تمام جنبه‌های این صورت مذاکره، از جمله تعریف کاردانی استقبال می‌کند. هیئتهای عضو آیفک که از رویکردهای مثبتی بر کاردانی استفاده می‌کنند می‌توانند همچنین اطلاعاتی را درباره‌ی ابتکارات خود به آیفک ارسال کنند. آیفک در آینده از این اطلاعات برای به‌روز رساندن این اثر استفاده خواهد کرد.

بی‌نوشت

- 5- competency
- 6- Warren Allen
- 7- competent
- 8- bodies ■

خبرنامه کمیته‌ی استانداردهای حسابداری بین‌المللی

ژاپن استانداردهای حسابداری را به بخش خصوصی سپرد
مقدمه

در ۲۸ فوریه‌ی سال ۲۰۰۱، گروهی متشکل از ۱۰ گروه تجاری پیشرو در بخش خصوصی، از جمله فدراسیون سازمانهای اقتصادی ژاپن^۱ (کسیدان رن^۲) و انجمن حسابداران عمومی مجاز ژاپن^۳، تاسیس کمیسیون را برای وضع استانداردهای حسابداری اعلام کردند. پیش از این در ژاپن، شورای عالی دولتی استانداردهای حسابداری را وضع می‌کرد. تاسیس این سازمان جدید به معنی انتقال وظیفه‌ی استانداردهای حسابداری از بخش دولتی به بخش خصوصی است.

پیشینه

در بازارهای سرمایه‌ی ژاپن پیشرفتهای گوناگونی صورت پذیرفته است که کانون تمرکز آن بر یک نظام معتبر مبتنی بر انضباط بازار و خود مسئولیتی دست‌اندرکاران بازار قرار دارد. این نظام را افشاگری مناسب پشتیبانی می‌کند.

نظام افشا^۴ یک نظام اساسی در اقتصاد ژاپن است که به سرمایه‌گذاران امکان می‌دهد تا با اطمینان تصمیمات معقولی را اتخاذ کنند. این نظام همچنین مقرراتی را برای نظارت شرکتی^۵ در ژاپن به دست می‌دهد. شفافیت و صراحت بیشتر در نظام افشاگری، که به وسیله‌ی استانداردهای حسابداری با کیفیت بالا پشتیبانی می‌شود، قویاً برای اجتناب از ریسکهای مرتبط با نبود یا نابرابری در اطلاعات لازم است. افشاگری

مناسب می‌تواند در انجام معاملات اقتصادی به‌طور منصفانه و نیز تخصیص درست ثروت در اقتصاد ژاپن اطمینان بخش باشد.

● مقایسه‌پذیری^۶ در گزارشگری مالی، که به وسیله‌ی هماهنگ سازی^۷ بین‌المللی استانداردهای حسابداری پشتیبانی می‌شود، برای اتخاذ تصمیمات معقول در بازارهای سرمایه‌ی بین‌المللی و روبه‌رشد مهم شناخته می‌شود.

● تجدید ساختار کمیته‌ی استانداردهای حسابداری بین‌المللی برای تقویت و تحکیم فرایند استانداردهای حسابداری ملی ژاپن باید به‌طور همزمان به منظور مشارکت در این فرایند استانداردهای حسابداری تجدید ساختار شود.

● اصلاح فرایند استانداردهای حسابداری در ژاپن، که کشوری با ثروتهای کلان است، برای واکنش نشان دادن به اقتصاد پرشتاب امری ضروری است. براین اساس، تاسیس نظامی جدید در بخش خصوصی که از دانش جمعی حرفه‌ای بهره‌می‌گیرد می‌تواند به عنوان یک ساختار دائمی استانداردهای حسابداری پذیرفته شود.

● هیئت استانداردهای حسابداری باید در مواجهه با مسائل حسابداری به‌طور مستقل، صریح و به موقع واکنش نشان دهد.

ساختار سازمانی

استانداردهای حسابداری جدید چهار سازمان جداگانه‌ی زیر را در برخواهد داشت:

(۱) هیئت اسماء^۸: در حدود ۱۵ عضو (پاره‌وقت)

- مسئول گمارش اعضای هیئت نظار است. (۲) هیئت نظار^۹: در حدود ۱۵ عضو (یک نفر تمام‌وقت و بقیه پاره‌وقت)

- مسئول تأمین وجوه^{۱۰} و گمارش اعضای هیئت استانداردهای حسابداری است.

(۳) هیئت استانداردهای حسابداری^{۱۱}: ۱۵ عضو، شامل ۵ عضو تمام‌وقت - مسئول استانداردهای حسابداری، از جمله گزینش موضوعات است.

- ۵ عضو شامل یک صدر و چهار نفر دیگر از بین تهیه‌کنندگان، حساب‌برسان، استفاده‌کنندگان و دیگران (از جمله دانشگاهیان) دارد.

چند زیر کمیته‌ی فنی برای تمام صورت‌جلسات، هر کدام با چندین عضو فنی پاره‌وقت، خواهد داشت.

- چندین ستاد پژوهشی فنی تمام‌وقت خواهد داشت.

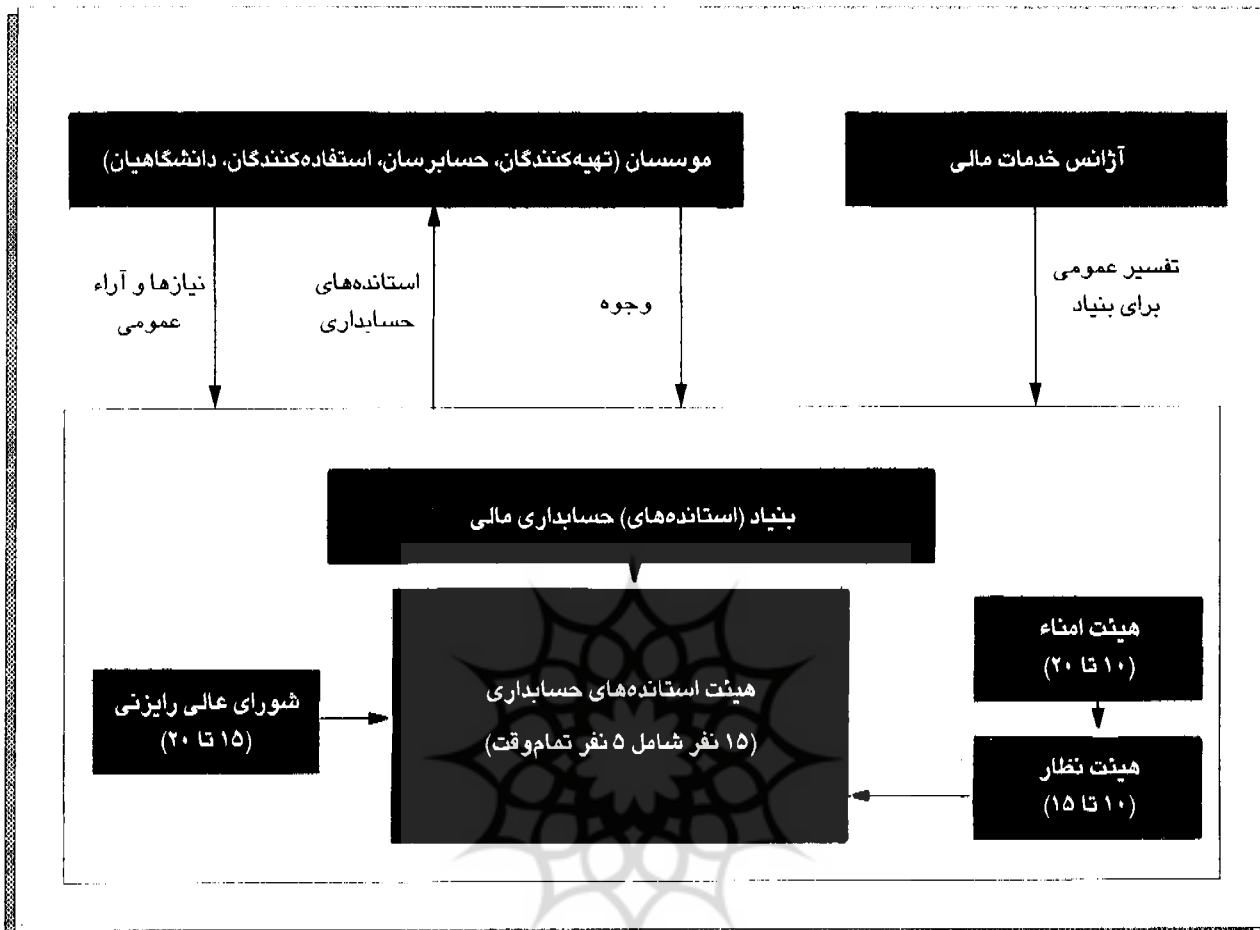
(۴) شورای عالی رایزنی موضوعات^{۱۲}: ۱۸ عضو (پاره‌وقت)

- پیشنهاداتی را در خصوص گزینش موضوعات ارائه خواهد کرد.

پی‌نوشت

1. Japanese Federation of Economic Organization
2. keidanren
3. Japanese Institute of Certified Public Accountants
4. disclosure system
5. corporate governance
6. comparability
7. harmonization
8. body
9. Trustee
10. Board of Governors
11. Accounting Standards Board
12. Theme Advisory council

طرح پیشنهادی برای استانداردگذاری در ژاپن

سمینار حسابداری و کنترل‌های مدیریت یازدهم و دوازدهم دیماه ۱۳۸۰

موضوعات مورد بررسی و سخنرانی: مفاهیم و مولفه‌های کنترل‌های مدیریت، سیستم‌های سنجش و کنترل عملکرد، نارساییها و موانع استقرار کنترل‌های داخلی در ایران، حسابرسی داخلی و کنترل‌های داخلی، دیدگاه‌های نوین در کنترل‌های داخلی، ساختار کنترل‌های داخلی، حسابرسی مستقل و کنترل‌های داخلی، تاثیر فناوری اطلاعات بر کنترل‌های داخلی، حسابرسی عملیاتی، کنترل‌های داخلی حسابداری در بخش عمومی، تاثیر کنترل‌های مدیریت بر رفتار کارکنان، بررسی موارد خاص مخاطبان: اعضای هیئت مدیره شرکتها، مدیران مالی، روسای حسابداری، حسابداران و حساب‌رسان ارشد و سایر کارشناسان مالی و حسابداری و احدهای اقتصادی، مدیران و کارشناسان مالی سازمانها و ادارات دولتی.

زمان: روزهای یازدهم و دوازدهم دیماه ۱۳۸۰

هزینه شرکت در سمینار برای اعضای انجمن ۲۰۰,۰۰۰ ریال و برای غیر عضو ۴۰۰,۰۰۰ ریال

ثبت‌نام پس از واریز مبلغ تعیین‌شده به حساب ۴۵۰۵۳۵۵۵ بانک تجارت شعبه مرکزی به نام انجمن حسابداران خبره ایران و تقاضای شرکت در سمینار با قید آدرس و شماره‌های تلفن و فاکس و ارائه آنها به دبیرخانه سمینار واقع در خیابان استاد نجات‌اللهی شماره ۱۵۲ طبقه سوم و یا ارسال آنها از طریق فاکس شماره ۸۸۹۹۷۲۲ میسر می‌باشد. مهلت ثبت‌نام با توجه به محدودیت جا، به ترتیب اولویت زمان دریافت تقاضا و اعلامیه واریزی و صدور رسید رسمی انجمن انجام خواهد شد.

● در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با تلفن ۸۹۰۲۹۲۶ تماس حاصل فرمایید.

راهنمای موسسات حسابرسی

فهرست

- ۱- آزمودگان
- ۴- آزمون
- ۵- آزمون سامانه
- ۲- اصول پایه
- ۶- امین نقت
- ۳- ایران مشهود
- ۷- بهروز آوران
- ۸- بهرام قششار
- ۹- بیات رایان
- ۱۰- بیداران
- ۱۱- پارس
- ۱۲- پژوهندگان مستقل حساب
- ۱۴- تدبیر نظام گستر
- ۱۵- تدوینکو
- ۱۳- تفسیر
- ۱۷- چکاد حساب اندیشان
- ۱۶- حسام
- ۱۸- خیره
- ۱۹- دش و همکاران
- ۲۰- دل آرام
- ۲۱- دیلمی پور و همکاران
- ۲۲- رایمند
- ۲۳- رهیافت حساب تهران
- ۲۴- سپاهان تراز
- ۲۵- شاهدان
- ۲۶- شراکت
- ۲۷- شوقیان و همکاران
- ۲۹- طوس
- ۲۸- فردا پدید
- ۳۰- کاربرد ارقام
- ۳۱- کاربرد بهره‌روشن
- ۳۴- مجربان پویا
- ۳۳- مختار و همکاران
- ۳۲- ممیز
- ۳۵- همیار حساب

موسسه حسابرسی آزمودگان

حسابداران مستقل:

- مهرداد آل علی
- فرهاد فرزاد

سایر خدمات: طراحی سیستم، مشاوره مالی و مالیاتی، خدمات حسابداری

تلفن: ۴۱-۸۷۵۷۳۴۰

فاکس: ۸۷۳۰۵۴۳

نشانی: خیابان پاکستان - کرچه هشتم

شماره ۱۹ - طبقه سوم

صندوق پستی: ۱۴۳۳۵-۷۹۷

موسسه حسابرسی آزمون

حسابداران مستقل

- فریدون کشانی
- فرامرز شایگان

سایر خدمات: طراحی سیستم، نرم افزار و مشاوره مالی و مالیاتی

تلفن: ۸۰۰۰۸۷۱

فاکس: ۸۰۱۲۳۱۵

نشانی: کارگر شمالی، ۴۴۶، طبقه دوم

صندوق پستی: ۱۴۳۹۵/۷۱۶

Email: keshani@systemgroup.net

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

اصول پایه

حسابداران مستقل:

- ابراهیم موسوی
- حسن صالح آبادی

سایر خدمات: سیستمهای مالی و مدیریت، مشاوره مالیاتی، مشاوره مالی، خدمات مالی

تلفن: ۸۷ و ۸۸۳۴۲۸۶

فاکس: ۸۸۲۵۳۱۵

نشانی: خیابان قائم مقام فراهانی -

کرچه ۲۴ پلاک ۲۹

موسسه حسابرسی آزمون سامانه

حسابداران مستقل:

- عبدالرضا (فرهاد) نوربخش
- علی اصغر نجفی مهری
- حسین قاسمی روچی

تلفن: ۷۵۳۷۹۴۴-۸۳۸۷۵۴

فاکس: ۷۵۲۷۴۵۸

نشانی: خیابان بهار شیراز تقاطع سهروردی

جنوبی شماره ۹۷ صندوق پستی:

۱۵۷۴۵/۱۴۹

میدان هفتم تیر - خیابان شهید مفتح

شمالی - خیابان نوری اسفندیاری طبقه

سوم پلاک ۳۸

امین نقت

شرکت خدمات مدیریت

(سهامی خاص)

حسابدار مستقل:

- امین محبوبی

سایر خدمات:

● اداره امور سرمایه گذاری و سید سهام

● ارزیابی سهام

● مشاوره مالی و اقتصادی

تلفن: ۶۴۰۴۳۴۴-۶۴۹۷۸۰۱

فاکس: ۶۴۹۴۸۹۵

نشانی: تهران ۱۵۹۳۶ - خیابان طالقانی

شماره ۷۸

Email: Aminnaft@caspianet.com

انجمن حسابداران خیره ایران

تلفنهای ۸۹۰۲۹۲۶

۸۹۰۵۹۲۰

فاکس ۸۸۹۹۷۲۲

http://www.iranianica.com

Email: info@iranianica.com

ایران مشهود

موسسه حسابرسی و خدمات مالی و مدیریت

حسابداران مستقل:

- محمدرضا گلچین پور
- علیرضا عطوفی
- سیدعباس اسمعیل زاده پاکدامن

سایر خدمات: طراحی سیستم، ارزیابی سهام،

مشاوره مالی و مدیریت و

خدمات حسابداری

تلفن: ۸۷۹۱۴۳۷-۸۷۹۱۴۹۹-۸۷۸۵۷۶۵

فاکس: ۸۷۹۱۴۷۰

نشانی: خیابان وحید دستگردی (ظفر) - بین

خیابان آفریقا و بزرگراه مدرس - پلاک

۲۴۸ - طبقه چهارم

صندوق پستی: ۴۸۹۹-۱۴۱۵۵

شرکت تدبیر نظام گستر
وابسته به سرمایه گذاری نیرو (سهامی خاص)

حسابدار مستقل:
● محمدرضا آرون

حسابرسی و خدمات مالی و مشاوره مالیاتی
تلفن: ۹ و ۸۷۹۸۲۴۸
فاکس: ۸۷۹۸۱۲۴
Email: Tn.Gostar@moe.or.ir

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

حسابداران مستقل:
● عباس اسرارحقیقی
● یدالله امیدواری

تلفن: ۸۸۲۹۷۶۱ - ۸۸۳۵۲۰۷
فاکس: ۸۸۳۱۶۸۱
نشانی: شمال میدان هفتم تیر، خیابان زیرک زاده، شماره ۲۲

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

بهروز آوران

حسابدار مستقل:
● حمید طباطبائی زاده فشارکی

سایر خدمات: مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حسابها و خدمات حسابداری
تلفن: ۸۲۱۹۰۹۹
فاکس: ۸۲۳۷۶۷۹
صندوق پستی: ۱۴۵۱۵/۱۱۹۴

موسسه خدمات حسابداری

و حسابرسی تدوینکو

حسابداران مستقل:
● احمد ثابت مظفری
● ابوالقاسم فخاریان
● جمشید فراروی

سایر خدمات: مشاوره مالی و مالیاتی و طراحی سیستم
تلفن: ۸۷۸۲۰۹۶ - ۸
فاکس: ۸۸۸۶۱۵۰
نشانی: خیابان ولیعصر، پائین تر از میدان ونک، پلاک ۱/۱۲۷۹
صندوق پستی: ۱۹۳۹۵/۳۱۴۹
Email: tadvinco@mail.dci.co.ir

موسسه حسابرسی پارس

حسابدار مستقل:
● سید داود علوی

سایر خدمات: مشاوره مالی و مالیاتی، طرح و تدوین نظامهای مالی، خدمات حسابداری
تلفن: ۳ - ۸۹۶۸۵۳۲
فاکس: ۸۹۶۲۴۹۳
نشانی: تهران بلوار کشاورز، شماره ۲۱۲ طبقه اول
صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۴۱۳۵

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

بهراد مُشار

حسابداران مستقل:
● مهربان پروز
● فریده شیرازی
● بهروز ابراهیمی

سایر خدمات: طراحی سیستم، مشاوره مالی و مالیاتی، خدمات حسابداری
تلفن: ۸۷۵۲۷۴۷ - ۹
فاکس: ۸۷۵۲۷۴۷
نشانی: خیابان دکتر بهشتی بین تقاطع سهروردی و سینرا، پلاک ۱۷۴، طبقه سوم کدپستی ۱۵۷۷۹
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۵۵۱
Email: Behrad@systemgroup.net

موسسه حسابرسی و خدمات مالی

پژوهندگان مستقل حساب

حسابدار مستقل:
● هوشنگ منوچهری

تلفن: ۸۹۰۲۹۹۹
۸۹۰۹۱۴۴
فاکس: ۸۹۰۸۸۳۷
نشانی: تهران خیابان استاد نجات الهی (ویلا) خیابان آراک - پلاک ۶۲ طبقه دوم واحد شماره ۴

موسسه حسابرسی بیات رایان

حسابداران مستقل:

● منوچهر بیات
● ابوالقاسم مرآتی
● عبدالحسین رهبری
● علیرضا جم

سایر خدمات: طراحی سیستم (نرم افزار)، مشاوره مالی و مالیاتی، خدمات حسابداری

تلفن: ۸۸۲۶۶۸۴
۸۳۰۷۹۲۸
فاکس: ۸۳۰۷۹۲۷
نشانی: خیابان کریمخان زند - ایرانشهر شمالی - شماره ۲۲۷ - ط ۲
Email: bayatrayan@neda.net

موسسه حسابرسی و خدمات

مدیریت پتروشیمی

حسام

حسابداران مستقل:
● رضا مستاجران
● غلامحسین دوانی
● علی امانی

سایر خدمات: خدمات مالی - مالیاتی و مدیریت، ارزیابی سهام، طراحی سیستمهای اطلاعات مدیریت

تلفن: ۸۸۴۵۴۶۳ - ۸۸۴۵۴۶۶
فاکس: ۸۸۴۵۴۶۵
نشانی: خیابان کریمخان زند، ساختمان ۵۴، شماره ۱۷
صندوق پستی: ۱۵۷۴۵-۹۴۷
Email: Hessam-aud@apadana.com

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

تفسیر

حسابدار مستقل:
● حمزه پاکنیا

تلفن: ۶۵۰۵۳۸۳ - ۹۸۸۸۰۰۲
فاکس: ۶۵۰۵۳۸۳
نشانی: خیابان ستارخان - انتهای خیابان نسیم دریا، نو پلاک ۷۵ طبقه اول صندوق پستی: ۱۴۵۶۵/۳۳۳

چکاد حساب انديشان

حسابدار مستقل:

● مهربان ريحاني

تلفن: ۲۰۶۴۲۹۰

تلفن همراه: ۰۹۱۱۲۰۰۷۹۶۹

نشانی: تهران - خيابان جهان آرا - خيابان

۲۹ پستلاک ۳۹ طبقه همکف

صندوق پستی: ۱۴۳۹۵-۱۵۹

موسسه حسابرسي خيره

حسابداران مستقل:

● داود خمارلو

● نعمت اله عليخاني راد

● سياوش سهيلي

سایر خدمات: طراحی سیستم - مشاوره

امور مالی

تلفن: ۸۸۰۴۵۱۹-۲۱-۸۹۰۲۳۱۶

فاکس: ۸۹۰۲۳۴۰

نشانی: خيابان وليعصر - کوی پزشکپور

(شمال فروشگاه قدس) شماره ۲۳

کدپستی ۱۵۹۴۸

موسسه حسابرسي

دش و همکاران

حسابداران مستقل:

● بهروز دارش

● سيد حسين عربزاده

● ميلقن ايوان کریميان

سایر خدمات: طراحی سیستم، مشاوره

مالی و مالیاتی، خدمات مالی

تلفن: ۶۹۴۵۴۶۷-۶۹۴۵۴۶۵

فاکس: ۶۴۳۹۹۷۱

نشانی: تهران - خيابان جمالزاده شمالی

بالا تر از بلوار کشاورز روبروی بانک

ملی شماره ۲۵۳

صندوق پستی: ۱۴۱۸۵/۴۸۷

موسسه حسابرسي و خدمات مدیریت

دل آرام

حسابدار مستقل:

● محمد دل آرام

سایر خدمات: مشاوره مالی، مدیریت، مالیاتی، خدمات مالی و

اصلاح حساب

تلفن و فاکس: ۸۸۰۸۴۳۹ و ۸۹۰۳۴۹۶

نشانی: تهران، میدان جهاد (دکتر فاطمی)،

خيابان کامران، پلاک ۱۷/۱،

واحد ۱ کدپستی ۱۴۱۵۸

موسسه حسابرسي و خدمات مدیریت

ديلمی پور و همکاران

حسابدار مستقل

● مصطفی ديلمی پور

سایر خدمات مشاوره مالی و مالیاتی،

طرح و اجرای سیستمهای

مکانیزه مالی و اداری،

مشاوره سرمایه گذاری و

ارزایی سهام

تلفن: ۲۰۴۹۴۹۷-۲۰۴۹۶۶۱

فاکس: ۲۰۱۷۵۰۲

نشانی: بزرگراه آفریقا - شماره ۲۳

مجتمع اداری الهیه - واحد ۶۰۶

کدپستی ۱۹۶۶۷ تهران

Email: mossi@tavana.net

رایمند (شرکت سهامی خاص)

حسابداران مستقل

● عباسعلی دهدشتی نژاد

● فریبرز امین

● همایون مشیرزاده

سایر خدمات مشاوره مالی و مالیاتی

طرح و تدوین سیستمهای

مالی، خدمات حسابداری

تلفن: ۸۹۰۹۷۱۸

فاکس: ۸۹۰۳۴۹۶

نشانی: خيابان زرتشت - شماره ۳۲

تهران ۱۴۱۵۸

Email: Rymand78@dpir.com

موسسه حسابرسي رهیافت حساب

تهران

حسابداران مستقل:

● عبدالجواد اسلامی

● فریدون ایزدپناه

● محمدحسین نوکلی

● محمدحسن زرین فکر

● هوشنگ غیبی

سایر خدمات: حسابرسي و ارائه خدمات

مالی و سیستم

تلفن: ۸۹۷۷۶۷۲

فاکس: ۸۹۷۷۶۷۱

نشانی: تهران خيابان سيدجمال الدين اسدآبادی

خيابان چهارم پلاک ۵

Email: rahyafteh@yahoo.com

شرکت حسابرسي و خدمات

مدیریت سپاهان تراز (سهامی خاص)

حسابدار مستقل:

● امیرحسین ابطحي نائینی

سایر خدمات: مشاوره مالی و مالیاتی،

خدمات حسابداری

تلفن و فاکس: ۰۳۱)۶۸۷۶۰۰

نشانی: اصفهان، میدان آزادی، ابتدای

خيابان آزادگان، جنب بانک مسکن

شعبه سعادت آباد، شماره ۹، طبقه دوم

صندوق پستی: ۸۱۶۴۵/۷۳۴

موسسه حسابرسي شاهدان

حسابدار مستقل:

● منصور شمس احمدی

تلفن و فاکس: ۸۳۰۹۱۰۰

نشانی: خردمند شمالی شماره ۱۳۵ طبقه

سوم

Email: Mansour sa@systemgroup.net

۳۳

مؤسسه حسابرسی مختسار و همکاران

عضو گروه بین‌المللی Moores Rowland International

حسابداران مستقل:

- نصرالله مختار
- بهرام غیایی

سایر خدمات: مشاوره مالی و مالیاتی، طرح و تدوین سیستمهای مالی، خدمات حسابداری

تلفن: ۸۹۰۹۷۱۸
فاکس: ۸۹۰۳۴۹۶
نشانی: خیابان زرتشت - شماره ۳۲
تهران ۱۴۱۵۸
Email: Rymand78@dpi.com

۲۹

مؤسسه حسابرسی طوس

حسابداران مستقل:

- محمد علی شعبانی سبزه میدانی
- علی دهدشتی

تلفن: ۶۷۰۴۴۲۵
فاکس: ۲۸۰۰۳۹۳
نشانی: خیابان انقلاب - چهارراه کالج
خیابان خارک - پلاک ۱۲ - طبقه ۲

۲۶

مؤسسه حسابرسی شراکت

حسابداران مستقل:

- سیروس گوهری
- مجید کشورپژوه لنگرودی

سایر خدمات: طراحی سیستم، مشاوره مالی و مالیاتی، خدمات حسابداری

تلفن: ۸۷۱۷۹۴۷ - ۸۷۴۵۳۴۹
فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴
نشانی: خیابان قسائم مقام فراهانی
بعد از تهران کلینیک، ساختمان ۲۱۶ - طبقه چهارم، واحد ۳۵
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵ - ۶۶۶۶

۳۴

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

مَجْرَبان پویا

حسابداران مستقل:

- اکبر وقارکاشانی
- علی اصغر خلفی

سایر خدمات: طراحی سیستمهای مدیریت، مشاوره مدیریت، خدمات حسابداری مالیاتی و بیمه

تلفن: ۴۴۱۹۶۶۰
نشانی دفتر مرکزی: تهران خیابان جنت آباد - خیابان هشتم غربی
پلاک ۱۰۰
تلفن: ۰۳۱۱-۷۵۱۹۶۲
نشانی دفتر اصفهان: خیابان وحید - نرسیده به فلکه ارتش - ابتدای کوچه فرح‌انگیز ب ۳

۳۰

مؤسسه حسابرسی کاربرد ارقام

حسابدار مستقل:

- رضا معظمی

تلفن: ۸۹۰۰۸۱۲ - ۸۸۹۹۸۰۴
فاکس: ۸۹۰۰۸۱۲
نشانی: خیابان ولی‌عصر بین زرتشت و دکتر فاطمی شماره ۷۴۸ ساختمان زندیه طبقه چهارم شماره ۱۷
صندوق پستی: ۱۳۱۴۵ - ۱۶۱۳

۲۷

مؤسسه حسابرسی شوقیان و همکاران

حسابدار مستقل:

- محمد شوقیان

سایر خدمات: طراحی سیستم (بهمراه نرم‌افزار مالی)، مشاوره مالی و مدیریت و خدمات حسابداری

تلفن: ۸۸۰۴۹۴۱ و ۲
فاکس: ۸۸۰۴۹۴۰
نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از فروشگاه قدس نرسیده به خیابان فاطمی، خیابان شهید حمیدصدر پلاک ۳۸ طبقه سوم آپارتمان شماره ۱۰

۳۱

مؤسسه حسابرسی کاربرد بھروش

حسابدار مستقل:

- منصور میرزاخانی

تلفن: ۰۳۱-۶۱۵۴۷۴
نشانی: اصفهان - خیابان آبدانا دوم
کوی الفت، بن‌بست مهر شماره ۲۹
طبقه دوم
اصفهان - صندوق پستی ۳۴۴ - ۸۱۶۵۵

۲۸

مؤسسه حسابرسی و مشاوره

فردا پدید

حسابدار مستقل:

- حمیدرضا ارجمندی

سایر خدمات: حسابرسی عملیاتی (عملکرد مدیریت)، خدمات حسابداری، طراحی سیستم و مشاوره مدیریت

تلفن: ۸۸۹۰۱۲۰
فاکس: ۸۸۰۶۰۶۵
نشانی: میدان جهاد (دکتر فاطمی)، خیابان کامران، پلاک ۱۷/۱، طبقه سوم، واحد مفتم کدپستی ۱۴۱۵۸۹۵۳۹۸
صندوق پستی: ۱۴۱۵۵ - ۵۵۴۴
Email: fardapadid@email.com
Email: arjmandi@iranian ica.com

۳۵

همیار حساب

مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی

حسابداران مستقل:

- نریمان شعبانی
- مسعود مبارک
- محمدتقی سلیمان‌نیا

سایر خدمات: مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حسابها و خدمات حسابداری

تلفن: ۸۰۶۳۲۷۴
فاکس: ۸۰۶۳۲۷۵
نشانی: خیابان سید جمال‌الدین اسدآبادی
نشانی: خیابان ۳۷ ساختمان شماره ۳۵۵ طبقه اول
صندوق پستی: ۱۴۱۵۵ - ۱۶۴۳

۳۲

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

ممیز

حسابداران مستقل:

- محمد نبی‌داهی
- حسین سیادت‌خو (موشانی)

سایر خدمات: مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حساب، سیستم، خدمات حسابداری

تلفن: ۸۸۰۱۹۰۴
فاکس: ۸۸۰۲۷۵۵
نشانی: میدان ولی‌عصر - اول بلوار کشاورز
شماره ۳۵ - طبقه دوم - کدپستی ۱۳۳۱۵

● برگزاری چهارمین سری امتحانات CIMA

○ امتحانات رسمی مه ۲۰۰۱ طی چهار روز از ۲/۳۱ تا ۳/۳۱ برگزار شد.

○ تعداد ۱۱۹ نفر - امتحان در این امتحانات حضور یافتند.

○ نتیجه امتحانات یاد شده از روز ۲۷ ژوئیه ۲۰۰۱ (۸۰/۵/۵) روی سایت اینترنتی CIMA برای اطلاع دانشجویان اعلام می‌گردد و سپس توسط پست ارسال می‌شود.

○ دانشجویانی که مایلند نتیجه امتحان خود را روی سایت CIMA مشاهده نمایند، می‌توانند بعد از تاریخ یاد شده با ارائه شماره دانشجویی و شماره صندلی مخصوص امتحانات مه ۲۰۰۱، اقدام نمایند. در این خصوص برای رفع اشکالات احتمالی و یادآوری شماره صندلی می‌توانید با دفتر CIMA تماس حاصل فرمایید.

● برگزاری پنجمین آزمون ورودی

○ پنجمین آزمون ورودی در تاریخ ۱۳۸۰/۲/۲۰ با حضور ۷۵ نفر برگزار شد که از آن میان حدود سی و پنج نفر واجد شرایط اولیه تشخیص داده شدند.

○ بعد از انجام مصاحبه حضوری به زبان انگلیسی، تعداد ۲۵ نفر برای شرکت در کلاسها انتخاب گردیدند.

○ تعداد ۵ نفر از دانشجویان ممتاز این آزمون و مصاحبه، برای دریافت وام قرض‌الحسنه تحصیلی (تا میزان ۷۰٪ از هزینه) برگزیده شدند.

● آغاز کلاسهای دوره پنجم CIMA

○ کلاسهای آموزشی از روز ۸۰/۴/۱۶ آغاز شده تا ۱۳۸۰/۸/۱۷ ادامه می‌یابد.

○ امتحانات پنجمین دوره (نوامبر ۲۰۰۱) در اوایل آذرماه جاری برگزار خواهد شد.

○ برای کلاسهایی که به حد نصاب تعداد دانشجو (ده نفر) نرسیده‌اند، مخصوصاً دروس:

- 4- Finance
- 5- Business Taxation
- 7- Financial Reporting
- 8- Performance Management

پس از اعلام نتایج در مردادماه، کلاسهای فشرده تشکیل خواهد شد.

○ لازمست دانشجویان علاقه‌مند به این موضوع، در اولین فرصت ممکن مراجعه و ثبت‌نام نمایند.

● دانشجویان آینده

○ علاقه‌مندان به دو صورت می‌توانند در امتحانات CIMA شرکت نمایند:

۱- با شرکت در کلاسهای مرکز آموزش

۲- به صورت خودآموز (بدون شرکت در کلاس)

○ ترکیب شرایط فوق هم امکانپذیر است.

خیابان ستارخان- انتهای خسرو جنوبی - ضلع شرقی باشگاه شماره ۲ صنعت نفت- دانشکده حسابداری و علوم مالی نفت - طبقه چهارم

تلفن ۷- ۸۲۲۲۴۸۶ - فاکس ۸۲۱۴۲۲۲

E-mail: Cima@Iranianica.com

time sheet

دو قاعده برای یک قاعده

۳- همانگونه که در بالا گفته شد در فرهنگ اصطلاحات حسابداری انگلیسی قاعده‌ای وجود دارد که بر اساس آن از ترکیب یک اسم مانند work, balance و time به علاوه‌ی پسوند‌واره‌ی sheet محصولاتی بدست آمده است که اول به لحاظ مقوله‌ی دستوری اسم‌اند و دوم به دلیل حضور عنصر ثابت sheet نوعی گزارش از عنصر متغیر، مانند balance (مانده‌ها یا تراز)، هستند. در فارسی برای این قاعده دو قاعده‌ی بالقوه وجود دارد. قاعده‌ی بالقوه‌ی اول عبارت از x نامه است که بنا بر قیاس می‌توان از ساخت اصطلاح ترازنامه برگرفت. اصطلاح ترازنامه از دست‌آوردهای درخشان فرهنگستان اول است.^۱ قاعده‌ی بالقوه‌ی دوم عبارت از x برگ است که با ابتدای بر قاعده‌ی قیاس می‌توان از ساخت "کاربرگ" بدست آورد. اصطلاح کاربرگ را دکتر فضل‌ا... اکبری بر ساخته‌اند.^۲

۴- شاید اگر تنها یکی از این دو قاعده برای برابرگذاری محصولات x sheet مورد استفاده قرار می‌گرفت، حالا اولاً امکان استفاده از قاعده‌ی دیگر برای برابرگذاری اصطلاحات دیگر فراهم بود و ثانیاً قاعده‌ی برگزیده نیز از شفافیت برخوردار، و ما بی‌درنگ می‌توانستیم بر اساس آن در مورد برابر ساخته‌ی sheet تصمیم بگیریم. این دقیقه محاسن و مزایایی را در بر دارد. مثلاً اگر work sheet را بنا بر قاعده‌ی x نامه برابرسازی کرده بودیم، حالا به جای کاربرگ احتمالاً محصولی مانند کارنامه را داشتیم. حسن محصولی مانند کارنامه در این است که دیگر از اصطلاح کاربرگ برای برابر نهادن دو اصطلاح work sheet و working paper، که دو مفهوم متفاوت دارند، استفاده نمی‌شد. به بیان دیگر ما می‌توانستیم کاربرگ را که محصول قاعده‌ی x برگ است فقط به working paper اختصاص دهیم و بدین ترتیب

مقدمه

۱- time sheet محصول همان قاعده‌ای است که balance sheet (ترازنامه) و work sheet (کاربرگ) از آن ساخته شده‌اند. به رغم آنکه در نوشته‌های حسابداری فارسی برای قاعده‌ی x sheet دو قاعده‌ی بالقوه‌ی x نامه و x برگ وجود دارد اما هنوز هیچ برابری براساس یکی از این دو برای time sheet ساخته نشده است، حتی بر سر برابری‌های موجود که همه ترکیبهای نحوی هستند توافق به عمل نیامده است. در این شماره نگارنده می‌کوشد درباره‌ی قواعد ساخت واژه به‌طور اعم و قواعد بالقوه‌ی x نامه و x برگ به‌طور اخص و برابرسازی time sheet بحث کند.

قاعده

۲- اما منظور از قاعده چیست؟ اساساً در تمام ترکیبهای ساخت واژه (واژه‌سازی)، که در ساخت اصطلاحات علمی نیز بسیار کاربرد دارد، دو عنصر حضور می‌یابند، مانند تراز و نامه در ترازنامه، کار و برگ در کاربرگ، در و یافت در دریافت و ساخت و ساز در ساخت و ساز. ساخت این اصطلاحات نشان می‌دهد که به‌طور کلی عناصر یا متغیر یا ثابتند. در ساخت balance sheet و کاربرگ، عنصر اول متغیر و عنصر دوم ثابت است. در ساخت دریافت، عنصر اول ثابت و عنصر دوم متغیر است (درآمد و درگذشت نیز به همین سیاق ساخته شده‌اند). در ساخت ترکیب ساخت و ساز هر دو عنصر متغیرند (گفت‌وگو و خرید و فروش نیز از ساخت مشابه‌ای برخوردارند). چنانچه ترکیبی، مانند کاربرگ، بنا بر قیاس برای ساخت ترکیبهای جدید، مانند زمان‌برگ و حساب‌برگ، به کار گرفته شود، آنگاه از مقایسه‌ی ترکیب اولیه و ترکیبهای نو می‌توان الگویی را، مانند x برگ، برگرفت که به آن قاعده می‌گویند.

بسامد بالایی در فرهنگهای دوزبانه‌ی انگلیسی- فارسی برخوردار است و دیگر اینکه خوش آوا است و به نظر می‌رسد در ترکیب با نامه یا برگ به تنافر آوایی نمی‌انجامد. بدین ترتیب بنا بر قاعده‌ی x نامه می‌توانیم زمان‌نامه را بسازیم و بنا بر قاعده‌ی دیگر زمان‌برگ را.

سخن آخر

۷- بدون شک پذیرش نوآژه‌ها یا اصطلاحات نو با مقاومت و تاخیر توأم است. چنانچه احتمالاً زمان‌نامه یا زمان‌برگ را نامانوس بیابیم کافی است به گاه‌نامه و کالابریگ بیندیشیم که هر دو اخیراً ساخته شده‌اند.

منابع

- ۱- فرهنگستان زبان ایران، واژه‌های نو که تا پایان سال ۱۳۱۹ در فرهنگستان ایران پذیرفته شده است، چاپ سوم (۱۳۵۴).
- ۲- اکبری، فضل‌ا...، واژه سرنوشت‌ساز، حسابرس، سال اول، شماره یک (زمستان ۱۳۷۷)، ص.ص. ۷-۶.

روش‌شناسی رابطه‌ی یک به یک مفهوم و اصطلاح را رعایت کنیم. عیب این محصول در این است که پذیرفتن آن مشکل می‌نماید. به همین‌گونه می‌توان برای محصولات x برگ نیز حجت آورد و محاسن و معایبی را برای آن بر شمرد.

برابرسازی

۵- هم‌اکنون از اصطلاحات برگ اوقات کار و کارت حضور و غیاب، تایم‌شیت و نظایر اینها به عنوان برابر time sheet استفاده می‌شود. اما این اصطلاحات هیچ یک بر طبق قواعد بالقوه‌ی پیشگفته ساخته نشده‌اند و به علاوه دارای نقص می‌باشند.

۶- بر این اساس برای برابرسازی اصطلاح time sheet دو قاعده‌ی بالقوه‌ی x نامه و x برگ را در دست داریم، که در آنها عناصر ثابت نامه و برگ برابری برای sheet هستند. حال چنانچه برابری را برای time برگ‌گزینیم و آن را در یکی از دو قاعده‌ی نامبرده قرار دهیم، محصول به دست آمده اصطلاحی خواهد بود که از قواعد ساخت واژه پیروی می‌کند. نگارنده برای برابری‌گذاری عنصر متغیر time از واژه‌ی "زمان" استفاده می‌کند، زیرا نخست این که از

انتخاب برترین مقاله

به منظور ارج نهادن به جامعه حرفه‌ای حسابداری و قدردانی از کسانی که با آثار قلمی خود در اعتلای دانش حرفه‌ای موثر بوده‌اند، نشریه حسابداری در نظر دارد از طریق نظرخواهی، سه مقاله برتر سال ۱۳۷۹ را که در حسابداری شماره ۱۳۶ تا ۱۴۱ درج گردیده انتخاب نماید. هیئت تحریریه حسابداری بر آن است از این طریق ضمن تخصیص جایزه ارزنده به نویسنده یا مولف یا مترجم بهترین مقاله، به طریقی در بالابردن و ایجاد انگیزش حرفه‌ای اهل قلم اقدام نماید. حسابداری انتظار دارد جامعه حسابداری در پاسخ به این فراخوان فرم ذیل را تکمیل و تا تاریخ ۸۰/۶/۳۰ به آدرس انجمن ارسال نمایند.

عنوان مقاله	شماره مجله	نام مولف یا مترجم
۱-		
۲-		
۳-		

نشانی: خیابان استاد نجات‌اللهی، روبروی سازمان محیط زیست، شماره ۱۵۲، طبقه سوم

نقدی بر نقد آقای علی مدد و پاسخ آقای پوریان‌سب

محمد شلیله

صورت و معنا در این دعوا یکی است

شاه نعمت‌الله ولی

در پی بحثی که آقای امیر پوریان‌سب در زمینه واژه‌شناسی در ماهنامه حسابدار آغاز کرده‌اند، آقای علی‌مدد در شماره ۱۴۱ این نشریه (اسفند ۱۳۷۹) نقدی بر جنبه‌هایی از مقاله ایشان نگاشته‌اند و آقای پوریان‌سب نیز در همان شماره ماهنامه به نقد آقای علی‌مدد پاسخ گفته‌اند و من نیز بر آن شده‌ام که نقدی بر مشی منتقد و پاسخگو و نه درباره محتوای بحث که در صلاحیت من نیست، فراهم آورم. پیش از این اما مناسب می‌دانم چند نکته را یادآور شوم: اول؛ آقای علی‌مدد نقش برجسته و ممتازی در توسعه دانش و حرفه حسابداری در دوران اخیر داشته و دارند، ایشان از شمار معدود کسانی هستند که سهم در خور توجهی در ترویج مبانی علمی و نظری حسابداری دارند و همواره از مدافعان جدی، پیگیر، صریح و بسیار موثر تقویت تشکلهای حرفه‌ای در ایران بوده‌اند، در تکامل ادبیات حسابداری در کشور تاثیر چشمگیری داشته‌اند و در ارتقای معیارها و ملاکهای تدوین و تالیف منابع حسابداری در ایران نقش کم‌نظیری ایفا کرده‌اند. از سوی دیگر آقای امیر پوریان‌سب نیز از معدود دانشوران نسل نو حسابداران ایرانند که پرشور و مشتاق و پیگیر، کار در زمینه‌هایی از گسترش دانش حسابداری را آغاز کرده‌اند که کار چندانی در آن زمینه انجام نشده و قلمرویی از توسعه دانش بومی است که کارکردن در آن آسان نیست. دوم؛ من و ام‌دار هر دوی آنانم. به‌عنوان حسابداری که گاه کوششهایی در گسترش شناسایی اجتماعی حسابداری در ایران به انجام رسانیده‌ام یا در انجام آنها مشارکت داشته‌ام، همواره از حمایتها و راهنماییهای بسیار مغتنم آقای علی‌مدد بهره‌مند بوده‌ام و همچنین از یاریها و همراهیهای کم‌نظیر آقای پوریان‌سب. سوم؛ من از طرفین بحث مجوز نقدشان را دارم، صرف‌نظر از رای تاریخی ارسطو، سقراط یا افلاطون که یکی از آن میان گفته است که شاگردی که درس استاد را نقد نکند، درس استاد را نیاموخته است. خود من در نقدی که آقای علی‌مدد بنا به اظهار خود ایشان به‌عنوان شاگرد دکتر عزیز نبوی - بر برخی از جنبه‌های مشی آقای دکتر عزیز نبوی در اداره موسسه عالی حسابداری عرضه کردند، به‌عنوان مصاحبه‌گر طرف گفتگوی ایشان بودم (حسابدار شماره ۹۸-۹۷ مرداد ۱۳۷۲) و بدین طریق آموختم که نقد استاد مجاز است و از سوی دیگر همین چندی پیش بود که آقای پوریان‌سب با من تماس گرفتند و بر این نکته که اگر در مورد کتاب "کنترل‌های داخلی - چارچوب یکپارچه" که به‌وسیله‌ی ایشان و همکارشان ترجمه شده، به‌عنوان خواننده کتاب نظری دارم برایشان بنویسم، که می‌تواند قرینه‌ای باشد بر اینکه از نقد کارشان استقبال می‌کنند.

اما چنانکه گفتم انتقاد من تنها به لحن منتقد و مشی پاسخگوست. آقای پوریان‌سب کوششی را آغاز کرده‌اند که آقای علی‌مدد نیز بر ضرورت آن تاکید کرده‌اند. من هم به‌عنوان خواننده پیگیر مسائل حسابداری مقالات آقای پوریان‌سب را در

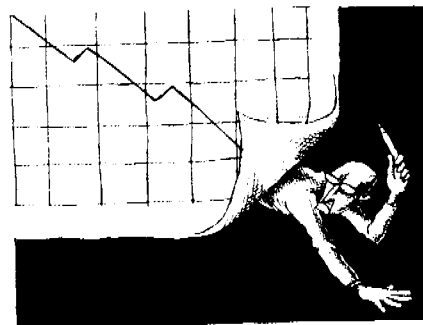
زمینه واژه‌شناسی خواننده‌ام و سختکوشی و جستجوگری ایشان احترام بسیار مرا نسبت به ایشان برانگیخته است. در حالی که مقالات ایشان از نظر من با کاستیهایی نیز همراه است. یکی اینکه طرز نوشتن ایشان در این سلسله مقالات لحنی برتری طلبانه دارد، دوم اینکه این کوشش مغتنم ایشان بر پایه روش‌شناسی تعریف‌شده‌ای استوار نیست یا دست‌کم در ظاهر چنین می‌نماید، و سوم اینکه ایشان پیشفرض نالازم و نسنجیده‌ای را در انجام این کار در نظر داشته‌اند که آقای علی‌مدد نیز به آن اشاره داشته‌اند، و آن اینکه "... عده‌ای نقد را توهین به ساحت خود می‌دانند". من فکر می‌کنم مناسبتر بود که آقای پوریان‌سب به طرح نظر و دلائل خودشان در مورد کاستیهای برابرگزینی بسنده می‌کردند تا اینکه این‌گونه اتهامات را بر واضعان آن برابرها وارد کنند. وظیفه نقد علمی ایجاب می‌کند که بیطرفانه و به دور از هرگونه قضاوت ذهنی، اخلاقی و رفتاری در مورد کسانی که احتمالاً کارشان مورد نقد قرار گرفته، باشد.

از سوی دیگر آقای علی‌مدد نیز که خوشبختانه به نقد کار آقای پوریان‌سب پرداخته‌اند، مناسبتر بود که به نقد روش کار ایشان و آشکار ساختن کاستیهای آن می‌پرداختند. من به صراحت از لحن و افسوس بخش نقد آقای علی‌مدد در ادامه این عبارت که "... اگر آقای پوریان‌سب نقد اصطلاحات موجود بوده مطلبشان ناقص است..."، آنجا که نوشته‌اند: "... اگر به قول خودشان بغضی است که ترکیده، شاید بهتر این می‌بود که این کار در خلوت انجام می‌شد"، شگفت‌زده می‌شوم و چنین می‌فهمم که انتخاب چنین شیوه‌ای در نقد علمی نالازم و خارج از قاعده رفتار و سرشت علمی است. همچنین از لحن عتاب‌آمیز و پرتحکم آقای علی‌مدد در مورد اینکه "... موفقیت در این کار مستلزم تلاشی بسیار و توانی بالاست" و یا اینکه "... منتقد باید علاوه بر آشنایی با فرهنگ و ادب فارسی، زبان انگلیسی و مباحث حسابداری را خوب بداند و برای این کار، وقت و تلاش بسیاری را مایه بگذارد که کار دشواری است"، که اگرچه توصیه‌هایی به‌طور مطلق دقیق است، اما به‌طور نسبی اندرزهایی سختگیرانه است که در پیوند با پیشنهاد ایشان که بهتر بود آقای پوریان‌سب بفضشان را در خلوت... بیش از آنکه برای آغاز کار جدی و نو محقق مشتاق برانگیزاننده باشد، دعوت وی به خاموشی است. من از آقای علی‌مدد می‌پرسم اگر چنین سختگیریهایی برای این کوششها ضروری است، آیا مترجمان و مولفان آثار علمی از گذشته تاکنون نمی‌بایست مشمول چنین رهنمودی باشند و آیا آثار همگی آنان عاری از هرگونه کاستی بوده است؟ آیا همین ملاکها نباید در مورد استادان و مدرسان حسابداری و حتی مسئولان و متصدیان امور حسابداری نیز تسری یابند. من همچنان فکر می‌کنم که تنها کافی بود که آقای علی‌مدد بر نارساییهای کار آقای پوریان‌سب و کاستیهای روش‌شناسانه کار ایشان تاکید می‌نمودند و به جای توصیه‌های بسیار کلی پیشگفته، روش‌شناسی کار در این زمینه را به ایشان و همراه با ایشان به دیگران یادآور می‌شدند. من حتی دوست دارم پا را از این نیز فراتر بگذرم و اگر می‌شد به فیثاغورث هم که بر سر در آکادمی خویش نوشته بود: "کسی که هندسه نمی‌داند وارد نشود" پیشنهاد کنم که آن "وارد نشود" را به "وارد شود" تغییر دهد تا دیگران نیز هندسه بیاموزند.

از سوی دیگر آقای پوریان‌سب نیز در پاسخ به نقد آقای علی‌مدد مناسبتر بود که تنها به دلائل، روش کار و مستنداتشان بسنده می‌کردند.

همان‌گونه که فرض است که پیشکسوتان از کوششهای نو به نحو برانگیزاننده‌ای استقبال کنند، نوآوران نیز شایسته است که حرمت پیشکسوتان را به جد پاس دارند. بویژه آنکه اکنون ما ایرانیان در دوره‌ای از تاریخ تحولات جامعه خویش زندگی می‌کنیم که توصیه‌ای فراتر از راهنمایی آقای علی‌مدد به آقای پوریان‌سب که زبان فارسی را بسیار خوب، و زبان انگلیسی و حسابداری را خوب بدانیم به ما دارد و آن اینکه بر آداب گفتگو تاکید می‌کند.

جایگاه حساب‌رسان در نظام اقتصادی ایران

البته این امر رخ نخواهد داد مگر آنکه قوانین ما جنبه حساب شده و اصولی پیدا کند و دستخوش تغییرات سریع قرار نگیرد تا بتواند احترام لازم را در میان مردم کسب نماید.

به بیان دیگر جدا از آنکه گذشت زمان لازم است تا بی‌اعتمادی مردم نسبت به قوانین تغییر کند و وجود قوانین موثر و صحیح نیز لازمه این امر است. به‌عنوان مثال اگر قرار است که قوانین تصویب شود و بعد به اجرا گذارده نشود و یا آنقدر اجرای آن به تاخیر افتد که به اهمیت آن لطمه وارد شود دیگر نمی‌توان انتظار داشت که مردم ما به خلاف‌های رانندگی به چشم گناه بنگرند و آن همسویی و هماهنگی که لازمه رشد جوامع صنعتی است تحقق نخواهد یافت و سیستم‌های اجتماعی ما کارا نخواهند شد؛ مگر آنکه در زیر نگاه و تحت نظر عوامل انتظامی فعالیت نمایند و این امر باعث می‌شود که هزینه اجرای قوانین در کشور ما هزینه بسیار بالایی باشد. آنقدر بالا که این هزینه اصل منافع حاصله را توجیه نکند، زیرا آن همدلی و هماهنگی که مورد انتظار است تاکنون کسب نشده است. به بیان دیگر هزینه عدم اجرای یک قانون بسیار بالاتر از آن است که به نظر می‌آید و این امر باید از جمیع جوانب آن مورد توجه باشد.

نگاهی دیگر

در این بحث تاکنون از دو جنبه به مسئله نگرسته شده است که از یک جهت به منافع فرضی آن پرداخته شده است و از سویی دیگر به مضار عدم توجه به آن. حال توجهی داشته باشیم به اینکه آیا تشکیل

جامعه حسابداران رسمی ایران باعث می‌شود منافع بخشی و یا گروهی به خطر افتد که در مقابل آن این چنین مقاومت هر چند فرضی به عمل می‌آید.

آیا این امر باعث می‌شود که تشکیلات دولتی ما که درگیر رسیدگی‌های مالیاتی و یا حسابرسی هستند بیکار یا کم‌کار شوند و یا اهمیت کارشان کاسته شود. به نظر می‌رسد که اگرچه در ظاهر ممکن است این تصور ایجاد شود با این وجود واقعیت خلاف این امر است زیرا عرصه‌های وسیعی دست نخورده باقی مانده که در آن صورت می‌تواند به آن پرداخته شود.

برای مثال به سیستم مالیاتی توجه کنیم. در حال حاضر آرزوی هر دولتی در ایران این است که اتکا به درآمدهای نفتی کاهش یابد. فرض شود که درآمد دولت بخواهد صرفاً از طریق وصول مالیات تامین شود و اگر از درآمد گمرکات که آن نیز تابع ارز حاصل از فروش نفت است صرف‌نظر کنیم تنها امکانی که موجود است افزایش نرخ مالیاتی است. به نظر نمی‌رسد که حتی با دو برابر شدن نرخهای مالیاتی هم بتوانیم آن چنان درآمدی کسب کنیم که دولت بتواند با اتکای به آن هزینه‌های خود را که شانس کاهش آن نیز بعید است جبران کند. یعنی هر قدر هم که نرخ وصول مالیات از شرکتها و حقوق و درآمد اشخاصی که در حال حاضر مالیات خود را می‌دهند افزایش یابد؛ کماکان این قابلیت را نخواهد داشت که بتواند هزینه‌های عمومی و به ویژه هزینه‌های سرمایه‌ای دولت را جبران کند. اگر نتوان به زمینه‌های موجود اخذ مالیات بیش از این تکیه کرد لازم می‌شود که زمینه‌های دیگری را برای اخذ مالیات جستجو کرد. زمینه‌هایی که در حال حاضر در کشورهای دیگر نیز مورد توجه مقامات مالیاتی برای اخذ مالیات وجود دارند متنوع است. با این وجود اصلی‌ترین اینها اخذ مالیات فروش یا ارزش افزوده و نیز اخذ مالیات بر اموال است.

جالب توجه است که این دو مورد به

نوعی آزموده شده است یعنی مالیات بر اموال در قانون تعاون ملی مطرح گردید با این وجود به علت آنکه آن قانون مقطعی طرح شده بود هیچگاه جدی گرفته نشد و سازمان و تشکیلاتی که برای آن به وجود آمد نتوانست کارایی لازم را برای وصول مبالغ مورد انتظار کسب کند؛ به گونه‌ای که احتمالاً هزینه‌هایی که از این بابت دولت متحمل گردید نیز نتوانسته باشد در مقابل درآمدهای وصولی از آن محل جبران شود. گفتنی است که عوارضی را که شهرداریها وصول می‌کنند نیز نوعی مالیات بر اموال است؛ اگرچه رقم کمی را تشکیل می‌دهد. مورد دیگر مالیات بر فروش یا ارزش افزوده است که در حال حاضر در عمل از طریق ۲ درصد آموزش و پرورش وصول می‌شود، ولی چون نظام یافته نیست و سازمان مناسب برای این کار پیش‌بینی نشده است وصول آن با آن سرعت و حجم مورد انتظار عملی نمی‌شود.

با این وجود با توجه به الزاماتی که بابت کد اقتصادی ایجاد شده عملاً می‌توان انتظار داشت که از این طریق و کنترل‌هایی که از این بابت امکان اعمال آن وجود دارد حجم چشمگیری درآمد از محل اخذ مالیات فروش توسط دولت کسب شود. پس می‌توان نتیجه گرفت اگر دولت بخواهد با اتکا به گزارشهای حسابرسی مالیات شرکت و حقوق را کنترل کند، نیروی انسانی مستقر در آن وزارت، آزاد شده و می‌تواند در زمینه اخذ مالیات از منابع دیگر کوشا باشد. حجم مالیاتی که از این محل حاصل می‌شود می‌تواند به مراتب جبران‌کننده همه‌گونه کاهش احتمالی در سایر بخشهای مالیاتی که از کنترل مستقیم وزارت دارایی در آمده باشد. به نظر می‌رسد که تنها گروهی که ممکن است در اثر اجرای قانون حسابداران رسمی لطمه ببیند افرادی باشند که در اثر گسترش حیطه اخذ مالیات مشمول آن قرار می‌گیرند. این گروه مطمئناً مقاومت و حساسیت بیشتری از خود نشان خواهند داد تا آن دسته از افرادی که احساس می‌کنند در اثر اجرای قانون ممکن است موقعیت شغلی خود را از کف دهند.

دوره‌های حسابداری و مدیریت مالی مرکز آموزشهای کاربردی**اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران
با همکاری انجمن حسابداران خبره ایران**

دوره‌های حسابداری و مالی کوتاه‌مدت و بلندمدت:

کد	نام دوره	مدت دوره	شهریه /ریال	پیش‌نیاز
دوره				
۴۰۱	حسابداری مالی (۱)	۶۰ ساعت	۲۰۰,۰۰۰	-
۴۰۲	حسابداری مالی (۲)	۶۰ ساعت	۲۵۰,۰۰۰	۴۰۱
۴۰۳	حسابداری مالی (۳)	۵۰ ساعت	۳۵۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۰۴	حسابداری مالی (۳)	۵۰ ساعت	۲۵۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۰۵	حسابداری صنعتی (۱)	۶۰ ساعت	۲۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۰۶	حسابداری صنعتی (۲)	۵۰ ساعت	۲۰۰,۰۰۰	۴۰۵
۴۰۷	حسابداری مدیریت	۲۰ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	۴۰۶
۴۰۸	مدیریت مالی	۲۰ ساعت	۲۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۰۹	صورت‌های مالی تلفیقی	۲۰ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	در حد لیسانس
۴۱۰	حسابرسی	۲۰ ساعت	۲۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۱۱	حسابرسی داخلی	۲۰ ساعت	۲۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۱۲	قانون مالیات‌های مستقیم	۲۵ ساعت	۲۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۱۳	مدیریت مالی برای مدیران غیرمالی	۴۰ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	۲ سال سابقه مدیریت
۴۱۴	مهندسی مالی (۱)	۲۰ ساعت	۸۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۴۱۵	مهندسی مالی (۲)	۲۰ ساعت	۸۰۰,۰۰۰	۴۱۴
۴۱۶	تجزیه و تحلیل و طراحی سیستم‌های حسابداری	۲۰ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۴۱۷	اصول برنامه‌ریزی و بودجه	۳۰ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۴۱۸	تهیه صورت‌گردش و جوه نقد	۱۵ ساعت	۲۵۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۴۱۹	کلینیک مدیریت	۳۰ ساعت	۲۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۴۲۰	کاربرد نرم‌افزارهای مالی	۶۰ ساعت	۷۰۰,۰۰۰	۴۰۱ و ۴۰۲
۴۲۱	کارگاه آموزش حسابداری با کامپیوتر	۴۰ ساعت	۷۰۰,۰۰۰	دیپلم آشنا با حسابداری
۵۰۱	مدیریت مالی	۲۶۰ ساعت	۲,۰۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۵۰۲	دوره عالی حسابداری و مدیریت مالی	۲۶۰ ساعت	۲,۰۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۵۰۳	دوره تکمیلی حسابداری و امور مالی (۱)	۲۶۰ ساعت	۱,۵۰۰,۰۰۰	دیپلم و سابقه کار حسابداری
۵۰۴	دوره تکمیلی حسابداری و امور مالی (۲)	۲۶۰ ساعت	۱,۷۵۰,۰۰۰	فوق‌دیپلم و سابقه کار حسابداری یا ۵۰۳

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر می‌توانید با مرکز آموزشهای کاربردی اتاق بازرگانی به آدرس زیر مراجعه یا با تلفن‌های مرکز تماس حاصل فرمایید.

خیابان انقلاب، بعد از میدان فردوسی خیابان شهید موسوی (فرصت جنوبی) بن بست نیکپور پلاک ۶۶

تلفن ۸۸۲۹۶۵۴ شماره ۸۸۲۸۷۸۷

علی مصدر

کارشناس ارشد حسابداری و مدرس دانشگاه

عنوان کتاب: مجموعه آزمونهای کاردانی به کارشناسی حسابداری ۷۹-۱۳۷۵

گردآورندگان: امید ابراهیمزاده و سعید مشایخی فرد

ناشر: نشر کارآفرینان

نوبت چاپ: اول (سال ۱۳۷۹)

محدودیت ظرفیت صنعت کشور در جذب جوانان دیپلمه برای مشاغل فنی و حرفه‌ای باعث شده که تنها راه باقی مانده برای رسیدن به شغل مورد نظر آنان، ورود به دانشگاه و تحصیلات عالی باشد. این طرز تلقی از یک طرف و محدودیت ظرفیت پذیرش دانشگاههای کشور از طرف دیگر باعث ایجاد تراکم در پشت درب دانشگاهها گردیده است.

حال برای انتخاب از مشتاقان ورود به دانشگاهها، از روش آزمون استفاده می‌شود تا مستعدترین آنان گزینش شوند. اینکه آیا کنکور به شیوه فعلی بهترین روش گزینش به‌شمار می‌رود یا نه، در محدوده بحث این مقاله نبوده و نیاز به مطالعات و تحقیقات بیشتری جهت اظهار نظر دارد. ولی در همین راستا برای آشنا ساختن داوطلبان کنکور با نوع آزمون و پرسشهای چهارگزینه‌ای، فعالیتهای مختلفی نظیر تشکیل کلاسهای آموزشی و چاپ نمونه پرسشهای سالهای گذشته همراه با پاسخهای تشریحی انجام گرفته که مورد استقبال نیز بوده است.

یکی از کنکورهای برگزار شده در سالهای گذشته، کنکور کاردانی به کارشناسی حسابداری بوده که مختص دانشگاه آزاد اسلامی است و کتاب مورد نقد، مجموعه آزمونهای سالهای ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۹ این مقطع و پاسخهای پیشنهادی را شامل می‌شود. اعتقاد نگارنده بر این است که فعالیتهای انجام شده در این زمینه می‌تواند باعث ارتقای دانش داوطلبان، افزایش رقابت و آشنایی با نمونه پرسشها گردد و حتی می‌تواند در سالهای بعد به تغییرات کیفی پرسشهای طرح شده نیز منجر گردد، ولی به همان نسبت که این فعالیتهای می‌تواند مثبت واقع گردد، اگر از کیفیت و صحت لازم برخوردار نباشد، باعث گمراهی داوطلبان و حتی افت علمی آنان خواهد شد.

با توجه به اینکه نگارنده خود را عضو کوچکی از خانواده بزرگ حسابداری می‌داند و به سهم خود سعی در اعتلای دانش و حرفه حسابداری دارد، اقدام به نقد کتاب مزبور نموده تا از انتقال برخی مفاهیم غیر صحیح به مطالعه کنندگان آن جلوگیری شود.

الف- نقاط ضعف کلی

۱- در روی جلد این کتاب بعد از عنوان، جمله "همراه با پاسخهای واقعاً تشریحی" ذکر شده که منظور از آن مشخص نیست. به‌طور معمول، برخی از این کتابها با پاسخ و برخی همراه با پاسخ تشریحی منتشر می‌شوند. ولی پاسسهای واقعاً تشریحی، موضوعی جدید به‌شمار می‌رود. این در حالی است که از ۱۲۰ مورد پاسخهای مربوط به پرسشهای سال ۱۳۷۵، تعداد ۳۰ مورد (۲۵٪) هیچ‌گونه توضیحی ندارند و فقط به پاسخ تست اکتفا شده است و تعداد ۶۱ مورد (۵۰٪) دارای توضیحاتی کمتر از دو سطر هستند.

این وضعیت در پاسخهای سالهای بعد به مراتب شدیدتر است، به نحوی که از ۱۵ مورد پاسخهای بودجه و حسابداری دولتی سال ۱۳۷۶، فقط دو مورد (۱۳٪) شامل ثبت روزنامه توضیحی است و بقیه فقط شامل پاسخ تست است. علاوه بر این به تمام ۱۵ پرسش سازمان و مدیریت فقط پاسخ تست داده شده و هیچ‌گونه توضیحی را شامل نمی‌شود. عدم وجود هرگونه توضیح در پاسخ به پرسشهای بودجه و حسابداری دولتی و سازمان و مدیریت سالهای بعد نیز مشاهده می‌شود. در پاسخ به پرسشهای اقتصاد خرد سال ۱۳۷۷ نیز از ۱۱ مورد فقط به یک مورد در حد یک سطر پاسخ داده شده است.

۲- در حالی که از سال ۱۳۷۹ پرسشهای درس اقتصاد خرد از بین پرسشهای آزمون حذف گردید، وجود پرسشهای مربوط به این درس در سالهای قبل از آن نیز ضرورت نداشته و بهتر بود که حذف می‌شد.

ب- نقاط ضعف مفهومی و علمی

ضرورت رعایت اختصار باعث گردید این بخش به صورت جدول صفحه بعد ارائه شود.

ردیف	صفحه	شماره پرسش	پاسخ کتاب	پاسخ صحیح	توضیحات
۱	۲۶	۲۰	۱	۲	مراجعه به بحث صورت مغایرت بانکی
۲	۲۷	۲۴	۲	۲	مراجعه به بحث تغییرات اساسی داراییهای ثابت و توجه به کلمه داراییهای ثابت در جریان استفاده در متن پرسش
۳	۳۹	۲۲	۱	۴	مراجعه به بحث انحلال شرکتهای تضامنی
۴	۳۹	۲۵	۲	۱	مراجعه به بحث تخصیص اندوخته
۵	۴۲	۲۸	۲	۱	مراجعه به بحث روش ادواری در واحدهای تولیدی
۶	۴۳	۵۵	۱	۲	مراجعه به بحث ظرفیتهای در حسابداری صنعتی
۷	۸۴	۷	۱	۳	مراجعه به بحث صورت مغایرت بانکی
۸	۸۵	۱۶	۱	۳	مراجعه به بحث صورت مغایرت بانکی
۹	۸۸	۳۳	۲	۴	مراجعه به استانداردهای حسابداری در مورد هدایای دریافتی
۱۰	۱۲۹	۲	۴	۲	مراجعه به آئیننامه نحوه تنظیم و تحریر و نگهداری دفاتر قانونی
۱۱	۱۲۹	۶	۳	۲	مراجعه به بحث حسابداری وجه نقد (حساب جاری)
۱۲	۱۳۲	۱۸	۲	۴	مراجعه به بحث صورت مغایرت بانکی
۱۳	۱۳۲	۱۹	۴	۳	مراجعه به بحث حسابداری و حقوق و دستمزد
۱۴	۱۳۳	۲۲	۲	۱	مراجعه به بحث ذخیره مطالبات مشکوک
۱۵	۱۳۴	۲۸	۴	۲	مراجعه به بحث حسابداری شعب
۱۶	۱۳۷	۳۰	۲	۱	مراجعه به بحث استهلاك هزینههای تأسیس
۱۷	۱۳۸	۳۵	۲	۱	مراجعه به بحث حسابداری تصفیه شرکتهای
۱۸	۱۴۰	۵۰	۳	۱	مراجعه به بحث محاسبه بهای تمام شده مواد مصرفی
۱۹	۱۴۱	۵۳	۲	۲	مراجعه به بحث سریار کارخانه

ج- نقاط ضعف ناشی از ابهام یا اشتباه بودن پرسشهای ۴ گزینهای

متأسفانه در بیشتر آزمونهایی که برای ارزیابی صلاحیت علمی گروه زیادی از داوطلبان آنها برگزار می شود، ابهام یا حتی اشتباهاتی مشاهده شده است. این موضوع از یک سو باعث تضییع حقوق افرادی می شود که برای آن پرسشهای اشتباه، وقت تلف کرده اند و به این ترتیب از مسابقه عقب افتاده اند. از سوی دیگر وجود اینگونه ابهامات یا اشتباهات در پرسشها، باعث می شود که پاسخهای پیشنهادی نیز تحت تاثیر آن قرار گرفته و به شکل غیر صحیح به آنها پاسخ داده شود. این ایراد علاوه بر آزمونهای مزبور در آزمونهای کارشناسی ارشد ناپیوسته و کاردانی پیوسته سازمان سنجش و یا آزمونهای خاص سازمانهای مختلف دیگر نیز مشاهده شده است.

به هر حال در ادامه، مواردی که در کتاب مورد نقد دارای این شرایط بوده اند به شکل جدول زیر طرح می شود:

ردیف	صفحه	شماره پرسش	پاسخ کتاب	پاسخ صحیح	توضیحات
۱	۹	۵	۲	۱ و ۲	ابهام در وضعیت مانده حساب ذخیره مطالبات مشکوک
۲	۱۰	۹	۱	۱ و ۲	نامشخص بودن روش ثبت خرید کالا
۳	۱۷	۲۲	۳	ندارد	خواسته پرسش، ثبت بستانکار است
۴	۵۹	۱۹	۳	۲ و ۳	وجود تاثیر دوطرفه اشتباه

گفتنی است که جهت رعایت اختصار فقط پرسشها و پاسخهای ۳ سال از ۵ سال مورد نقد و بررسی قرار گرفت و آن هم محدود به پرسشها و پاسخهای دروس اصول حسابداری، حسابداری شرکتها و حسابداری صنعتی بود. به طور حتم و یقین این وضعیت می تواند در سایر دروس و در پرسشها و پاسخهای سال ۱۳۷۸ و ۷۹ نیز وجود داشته باشد.

از آنجا که ممکن است منابع منتشره در این زمینه تنها راهنمای موجود برای دانشجویان و داوطلبان باشد و به ویژه دانشجویان به دلیل محدودیت دسترسی به سایر منابع، به ناچار به اینگونه منابع اتکا نمایند، از این رو مسئولیت سنگینی بر دوش کسانی است که اقدام به گردآوری و تالیف پاسخها برای آزمونهای کنکور می کنند و ضرورت دارد ضمن چندین بار تجدیدنظر در پاسخهای خود از اساتید فن یاری جسته و نظرات و پیشنهادات آنها را بیش از پیش در نوشته های خود دخالت دهند. مبادا باعث گمراهی و درک نادرست کسانی باشیم که به نوشته های ما در قالب کتاب اعتماد کرده اند. امید آن است طرح این ایرادات به جای گله مند کردن یا ناامید ساختن نگارندگان، به پربارتر شدن و غنی تر شدن کتابهای درسی و کمک درسی تمامی رشته ها به ویژه رشته حسابداری بیانجامد.

شما بخرید، ما پول میدهم!

ما قدرت خرید ایجاد میکنیم!

شرکت لیزینگ شید
(سهامی خاص)

در آغاز قرن بیست و یکم مفهوم بیسوادی تغییر کرده است :

((کسی که کامپیوتر نمی داند بیسواد است !))

شرکت لیزینگ شید در راستای ارائه خدمات مالی - اعتباری خود مفتخر است انواع رایانه ساخت قوی ترین و معتبرترین شرکتهای عرضه کننده رایانه را بصورت اقساطی با شرایط استثنائی در اختیار متقاضیان محترم قرار دهد .

شرایط اعتباری :

شرایط متقاضی : موسسات دولتی و خصوصی ، کارمندان دولت و بخش خصوصی

مدت : یکسال (اقساط ماهانه)

پیش دریافت : قسط اول

سود : ۱۰٪ مقطوع (کمتر از سیستم بانکی !)

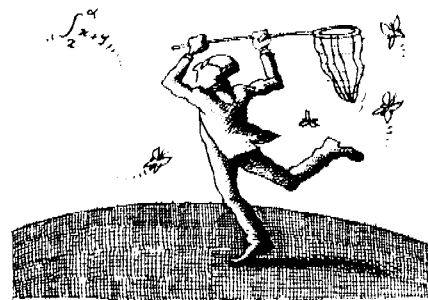
تضمین : سفته یا چک

Item Specs	No.1	No.2	No.3	No.4	No.5
MAINBOARD	AOPEN MX3W	ATC 62 YOY	MSI 6178	ASUS P3V133	GIGA TX
CPU	INTEL CELERON 500Mhz	INTEL 733Mhz 256K	INTEL CELERON 700Mhz	INTEL 600Mhz	INTEL 1.5GB/64 DDRAM
RAM	64 MB SDRAM	128 MB SDRAM	128 MB SDRAM	128 MB SDRAM	128 MB DDRAM
HDD	QUANTOM 20 GB	QUANTOM 20 GB	QUANTOM 20 GB	QUANTOM 20 GB	MAXTOR 40 GB
FDD	TEAC	TEAC	TEAC	TEAC	TEAC
VGA	ONBOARD 4 MB	SIS 8 MB	ONBOARD (16 MB MAX)	S3/SIS 8 MB	ASUS V6800 32 MB
MONITOR	ACER 15 "	ACER 15"	DPI 15 "	DPI 15 "	LG 17" TCO
CASE	ATX MINI TOWER	AT MINI TOWER	ATX EXTRA TOWER	ATX EXTRA TOWER	ATX MEDIUM
KEYBOARD	FCR 2282	FCR 2282	DPI	DPI 107 KEY	TURBO MEDIA
MOUSE	PM 7800 P	PM 7800 P	DPI 3 BUTTON + PAD	DPI 3 BUTTON + PAD	GENIUS NET
CD DRIVE	ACER 52X	ACER 52X	ASUS 40X/50X	ASUS 40X/50X	ASUS 40 X
SOUND	ONBOARD	GENIUS	ONBOARD	GENIUS	CREATIVE VIBRA 128
MODEM	ROCKWELL 56K INT.	ROCKWELL 56K INT.	---	---	CREATIVE 56K INT.
SPEAKER	GENIUS 120W	GENIUS 120W	GENIUS 200W	GENIUS 200 W	NEC 360 W
PRICE	4/750/000	6/100/000	5/570/000	6/570/000	

شرکت :
 تهران - خیابان سهروردی شمالی - خیابان هوپزه شرقی
 شماره ۳۲ تلفن ۸۷۶۶۲۷۸ - ۸۷۳۹۸۶۱ فکس : ۸۷۶۵۰۲۵

- کلیه قطعات اصلی (ORIGINAL) و با نظارت فنی نماینده شرکت میباشد .
- سیستمهای فوق دارای یکسال گارانتی کامل و ۵ سال خدمات پس از فروش مطمئن و گسترده در سراسر ایران میباشد .
- پیکربندی سیستمهای فوق بصورت پیشنهادی بوده و امکان تغییر آن طبق درخواست متقاضی با مشاوره کادر فنی شرکت امکان پذیر میباشد .
- همراه سیستمهای فوق نرم افزارهای مورد نیاز و کاربردی ارائه میگردد .
- مشاورین مجرب ما در زمینه فنی بصورت رایگان در خدمت متقاضیان محترم میباشدند .
- در صورت تمایل واحدهای جانبی رایانه شامل انواع Scanner ,Printer و ... ارائه میشود .
- در صورت تمایل ۱۰ ساعت کارت اینترنت رایگان در اختیار متقاضی قرار خواهد گرفت .

راهنمایی برای کاربر در روشهای تحلیلی

روشهای تحلیلی در طرحریزی حسابرسی

۱- هدف از به کارگیری روشهای تحلیلی در طرحریزی حسابرسی کمک به طرحریزی ماهیت، زمانبندی و دامنه (حدود) روشهای حسابرسی که برای جمع آوری شواهد به کار خواهند رفت می باشد.

۲- در استفاده از روشهای تحلیلی در مرحله طرحریزی حسابرسی باید به موارد زیر توجه داشته باشد.

الف - افزایش شناخت حسابرس از فعالیت صاحبکار و معاملات و رویدادهایی که بعد از تاریخ آخرین حسابرسی بوقوع پیوسته است.

ب - شناسایی نقاطی که ممکن است نشاندهنده ریسکهای حسابرسی باشند.

۳- روشهای تحلیلی که در مرحله طرحریزی حسابرسی استفاده می شوند عموماً از انبوهی از دادهها در سطح وسیعی استفاده می کنند. علاوه بر این، پیچیدگی دامنه (حدود) و زمانبندی روشهای تحلیلی که براساس قضاوت حرفه ای حسابرسان تعیین می گردد با توجه به اندازه و پیچیدگی فعالیت صاحبکار در حد گسترده ای متفاوت خواهد بود.

الف - برای برخی واحدهای تجاری روشها شامل بررسی تغییرات در مانده حسابهای سال جاری نسبت به سال گذشته یا استفاده از ماندههای دفاتر کل و یا تراز آزمایشی اولیه و اصلاح نشده حسابرس باشد.

ب- بالعکس برای دیگر واحدها روشها ممکن است شامل تجزیه و تحلیل گسترده

صورتهای مالی سه ماهه واحد تجاری باشد.

۴- اگر چه در روشهای تحلیلی که در مرحله طرحریزی به کار گرفته می شوند اغلب فقط از دادههای مالی استفاده می شود در بعضی موارد اطلاعات غیرمالی مرتبط نیز در نظر گرفته می شوند برای مثال تعداد کارکنان - مساحت واحد فروش - حجم کالای تولید شده و ...

روشهای تحلیلی که به عنوان آزمون محتوا به کار برده می شوند

۱- استفاده حسابرس از آزمونهای محتوا برای رسیدن به هدف حسابرسی مرتبط با هر یک از ادعاهای مدیریت^{۱۶} می تواند از طریق انجام آزمون جزئیات (رسیدگی تفصیلی)، روشهای تحلیلی و یا ترکیبی از این دو باشد.

الف - برای بعضی از ادعاهای روشهای تحلیلی اثربخشی لازم برای ایجاد سطح مناسبی از اطمینان را دارا می باشند.

ب - برای دیگر ادعاهای ممکن است روشهای تحلیلی به اندازه آزمون جزئیات (آزمون محتوا) برای ایجاد سطح مناسبی از اطمینان، کارایی و اثربخشی لازم را نداشته باشند.

۲- کارایی و اثربخشی مورد انتظار از یک روش تحلیلی برای شناسایی تحریفهای بالقوه به سایر عوامل بستگی دارد. بعضی از این عوامل عبارتند از:

الف - ماهیت ادعا؛

ب - صحت و قابلیت پیش بینی روابط؛

ج - در دسترس و قابل اتکا بودن دادههای مورد استفاده برای پیش بینی؛

د - دقت پیش بینی.

۳- روشهای تحلیلی می تواند برای بررسی ادعاهایی که تحریفات بالقوه آنها از طریق آزمون جزئیات (رسیدگی تفصیلی) قابل تشخیص نبوده و یا مواردی که شواهد تفصیلی برای آنها در دسترس نباشد آزمونهای کارا و اثربخشی باشند. برای مثال

مقایسه میزان حقوق پرداختی با تعداد کارکنان می تواند پرداختهای بدون مجوز (غیرمتعارف) را که ممکن است از طریق آزمون معاملات (رسیدگی تفصیلی) مشخص نشود را نشان دهد.

۴- شناخت و درک دلایلی که ارتباط بین دادهها را معقول و قابل قبول جلوه می دهد برای حسابرس بسیار مهم می باشد چرا که در بعضی مواقع بنظر می رسد که بین دادهها رابطه خاصی برقرار است در حالی که در واقع چنین نمی باشد.

۵- از آنجایی که سطح اطمینان بالاتری از روشهای تحلیلی مورد انتظار است لذا به روابط قابل پیش بینی بیشتری نیاز است تا بتوان یک مقدار مورد انتظار را بدست آورد.

۶- برای بعضی از ادعاهای ممکن است دادههای لازم برای بدست آوردن یک مقدار مورد انتظار به سرعت قابل دسترس نباشند. برای مثال برای آزمون ادعای تمامیت (کامل بودن) فروش برای بعضی از واحدهای تجاری فروش مورد انتظار را می توان از طریق آمار تولید و یا مساحت قسمت فروش بدست آورد لیکن در سایر واحدهای تجاری نمی توان به این سرعت و سهولت فروش مورد انتظار را بدست آورد.

۷- حسابرس از نتایج روشهای تحلیلی براساس یکنواخت بودن مقادیر ثبت شده با مقادیر مورد انتظار بدست آمده از اطلاعات سایر منابع اطمینان حاصل می کند قابلیت اتکا دادههایی که برای بدست آوردن مقادیر مورد انتظار به کار می روند باید متناسب با سطح اطمینان مورد نظر حسابرس در استفاده از روشهای تحلیلی باشد.

الف - دادهها از منابع مستقل خارج از واحد تجاری بدست آمده یا از منابع داخل واحد تجاری؟

ب - آیا منابع اطلاعاتی داخل واحد تجاری مستقل از اشخاصی است که در مقابل میبالغ مورد حسابرسی مسئولند؟

ج - آیا دادههای مورد آزمون حسابرسی در دوره جاری ارائه شده است یا دوره قبل؟

د - آیا در تهیه میبالغ مورد انتظار از

داده‌های منابع مختلف استفاده شده است؟
۸- ارقام مورد انتظار باید به میزان کافی دقیق و صحیح باشند تا بتوانند سطح قابل قبولی از اطمینان را فراهم آورند بدین ترتیب مغایرت‌هایی که به تنهایی یا در مجموع ممکن است نشان‌دهنده تحریفات بالقوه باشند توسط حسابرس شناسایی شده و مورد بررسی بیشتر قرار می‌گیرند. هر چه ارقام مورد انتظار دقیق‌تر باشند دامنه اختلافات مورد نظر کمتر شده و به تبع آن احتمال اینکه اختلاف با اهمیت با ارقام مورد انتظار ناشی از تحریف باشد افزایش می‌یابد.

الف - شناسایی هر چه دقیق‌تر عواملی که بر ارتباط بین داده‌ها تاثیر مهمی دارند برای افزایش سطح اطمینان استفاده از روشهای تحلیلی مورد نیاز است.

ب - ارقام مورد انتظاری که براساس بررسی جزئیات بدست می‌آیند معمولاً شانس بیشتری برای کشف تحریف نسبت به روشهای مقایسه کلی دارند.

۹- در برنامه‌ریزی استفاده از روشهای تحلیلی به‌عنوان آزمون محتوا، حسابرس باید مقدار اختلاف از ارقام مورد انتظار را که بدون بررسی بیشتر قابل قبول است مشخص نماید این امر متاثر از میزان اهمیت آن مورد است و باید متناسب با سطح اطمینان مورد انتظار از آن روش باشد. ۱۰- حسابرس باید مغایرت‌های غیر منتظره با اهمیت را بررسی کند بازنگری روشها و عوامل مورد استفاده در بدست آوردن ارقام مورد انتظار و پرس‌وجو از مدیریت به حسابرس در این راه کمک می‌کند. البته پاسخهای مدیریت باید از طریق سایر شواهد مورد تایید قرار گیرد.

روشهای تحلیلی مورد استفاده در بررسی کلی (مرحله بازنگری حسابرسی)
۱- هدف استفاده از روشهای تحلیلی در مرحله بررسی کلی (بازنگری) حسابرسی کمک به حسابرس در ارزیابی نتایج بدست آمده و ارزیابی نمایش کلی صورتهای مالی

می‌باشد.

۲- بررسی کلی (مرحله بازنگری) معمولاً شامل مطالعه صورتهای مالی و یادداشتهای همراه و در نظر گرفتن:

الف - کفایت شواهد جمع‌آوری شده برای توجیه مانده‌های غیرمعمول یا غیرمنتظره که در مرحله طرح‌ریزی و یا در طول حسابرسی شناسایی شده‌اند.

ب - مانده‌ها یا روابط غیرمعمول و یا غیرمنتظره که قبلاً مشخص شده‌اند.

۳- بررسی کلی ممکن است به این نتیجه منجر شود که شواهد بیشتری مورد نیاز است.

تاریخ موثر اجرا

۱- استاندارد شماره ۵۶ برای حسابرسی صورتهای مالی دوره‌هایی که از تاریخ ۱۹۸۹/۱/۱ و بعد از آن می‌باشد قابل اجرا خواهد بود.

۲- استفاده از این استاندارد قبل از این تاریخ نیز مجاز است.

پی‌نوشت

- 1- Plausible
- 2- SAS 56
- 3- Analytical Procedures
- 4- Reasonableness tests
- 5- Trend analysis
- 6- Diagnostic approach
- 7- Casual approach
- 8- Regression
- 9- Auto Regressive Integrated Moving Average (ARIMA)
- 10- Ratio analysis
- 11- Time series approach
- 12- Cross sectional approach
- 13- Financial ratios
- 14- Common-Size statements
- 15- Expectation
- 16- Assertion

* پرفسور حسابداری دانشگاه AUBURN و سردبیر مجله The Woman CPA

منابع

- 1- Colbert, Janet: A Guide to Analytical Procedure, the Woman CPA, Fall 91
- 2- AICPA, Statement on Auditing Standards, No. 56, Analytical Procedure (New York, 1988)

آموزش کامپوود . سه ماه پشتیبانی . کاراقتی مادام العمر

سیستم اخبار و حسابداری آرک

ARK

شرکت آرک

آفرینش رایانه کیهان (سهامی خاص)

دفتر مرکزی : ۲۲۵۶۵۴۶

۲۲۵۰۱۸۳ - ۲۲۵۳۹۷۱

نرخ باز یافت و حسابداری و جوه نقد

در آنها سرمایه گذاری شده است، باید در قالب داراییهای قابل شناسایی به طور جداگانه، گزارش شود.

معمولاً داراییهای بلندمدت، براساس اموال و داراییهای ثابت که جهت مقاصد مختلف قابل استفاده هستند طبقه بندی می شوند. اما به نظر می رسد که اگر داراییها براساس انواع پروژهها طبقه بندی شوند، از اهمیت بیشتری برخوردار می گردند.

معمولاً ترازنامه براساس اصل بهای تمام شده تاریخی، تهیه و گزارش می شود. مگر اینکه داراییها، براساس جوه نقد یا معادل جوه نقد سرمایه گذارها مورد توجه قرار گیرد و از یک دارایی به دارایی دیگر منتقل شود. جهت گزارشدهی مالی مفید، ایجاد ارتباط بین جوه نقدی که سرمایه گذار در اختیار شرکت قرار می دهد و نوعی تامین مالی تلقی می گردد، با سایر اقلام ترازنامه، ضروری است. گزارشگری در این خصوص از طریق ترازنامه و یادداشتهای مالی میسر می گردد. در فرایند گزارشگری، جوه نقد مصرف شده و باز یافت و جوه در یک بخش، طرح، پروژه از بالاترین سطح به پایین ترین سطح در سلسله مراتب و جوه نقد (طبقه بندی اقلام نقد) به همراه یادداشتهای مالی با یکدیگر مرتبط می شوند.

به طوری که صورت جریان جوه نقد، جریانانات نقد حاصل از سرمایه گذاری، تامین مالی و عملیاتی را در طول یک دوره مالی خلاصه می کند. برای اندازه گیری سود، اقلام غیرنقد به اقلام نقد حاصل از صورت جریان جوه نقد اضافه می شود. اما چنین

اقلام غیرنقدی به وضوح از اقلام نقد مندرج در صورت جریان جوه جدا می شود. به طوری که اقلام غیرنقد، قابل شناسایی باشند. بنابراین استفاده کنندگان علاقه مند که برای اقلام غیرنقد نیز جایگزین انتخاب شود. در تهیه گزارشهای بودجه شده یا جریانانات جوه پیش بینی شده براساس صورت جریان جوه و جوه سالهای قبل، تاکید شده است. این امر موجب می گردد که دقت پیش بینی براساس وضعیت گذشته همان موسسه افزایش یابد، برای مثال، حسابهای دریافتی، موجودیها، داراییهای ثابت، اساساً به عنوان وسیله ای برای برآورد مقادیر و زمان جریانانات و جوه نقد آتی استفاده شده اند. علاوه بر آن پیش بینی های مستقیم مدیریت نیز بر فراهم آوردن بهتر داده ها به عنوان یک عامل بسیار مهم تاثیر دارد. تاثیر تورم بر حسابداری و جوه نقد از طریق روشی به نام تعدیل سطح عمومی قیمت به عنوان شاخص قیمت امکانپذیر است که در حقیقت تغییر در قدرت خرید عمومی بر مبنای پول را فراهم می سازد.

تورم دقیقاً تغییر در قیمتتهای عادی نیست. بلکه، تورم زمانی اتفاق می افتد که تغییرات در قیمت عادی رخ دهد که قابل شناسایی باشد و موجب کاهش قدرت خرید عمومی بر مبنای پول شود. بنابراین، نیاز است که خرید گذشته براساس نموداری از قبل تعدیل شود نه قیمت آن. اما، مبلغ پرداختی سالهای قبل مدنظر قرار می گیرد. به طوری که جریان نقد گذشته قابل مقایسه با جریانانات جاری بر مبنای قدرت خرید باشد. ایجیری در ادامه به این نکته اشاره می کند که باز یافت نقدینگی برای سرمایه گذاران اهمیت زیادی دارد. پس اگر ما این دیدگاه را بپذیریم که جریان جوه نقد عامل اصلی در فعالیتهای اقتصادی است، آنگاه از طریق تنظیم شاخصی با عنوان شاخص سطح عمومی قیمتتها آثار تورم را در معاملات غیراقتصادی می توان تعدیل کرد.

نتیجه گیری

مفاهیم پیچیده و سیستمهای پردازش

اطلاعات مطمئناً نشانه های از پیشرفت در عمل هستند. اما آنها الزاماً در مدیریت نیز دارای ارزش نیستند. برعکس در برخی از حوزه های مدیریت ارزش بیشتری دارند. حسابداری یکی از همین حوزه ها است زیرا حسابداری در واقع یک زبان تجاری است که باید از سوی افراد فراوانی به کار گرفته شود. البته در حسابداری انجام برخی تغییرات بنیادین مورد نیاز است. هیئت تدوین استانداردهای حسابداری مالی، چارچوب مفهومی را برای حسابداری مالی ایجاد نموده است. در این راستا FASB، علاقه مند است که تغییر اساسی در ماهیت گزارشهای مالی را بررسی کند. اکنون برای ما زمان آن فرا رسیده است که به طور جدی مبنای فعالیتهای اقتصادی و هدف آن را در نظر بگیریم و سپس یک سیستم حسابداری ایجاد کنیم که پاسخگویی نیازهای اطلاعاتی به ساده ترین و صریح ترین شکل باشد. نرخ باز یافت و جوه نقد و حسابداری و جوه نقد گامهایی به سمت تحقق این هدف هستند.

ایجیری با این فرض که معیارهای مبتنی بر جوه نقد در مقایسه با معیارهای تعهدی برای اندازه گیری ERR و عملکرد از اهمیت بیشتری برخوردار است، چارچوب اولیه روش CRR را ارائه کرد. او نشان داد که چطور CRR، می تواند برای برآورد تقریبی نرخ بازده جوه نقد شرکتها و برآورد ERR مفید باشد. ابتدا او نشان داد نرخ بازده جوه نقد شرکت براساس مفروضاتی برآورد می گردد این مفروضات، اساس معادله زیر را تشکیل می دهد:

$$r/[1-(1+r)^{-n}] - CRR = 0 \quad (1)$$

که در آن:

r = نرخ جریانانات و جوه نقد تنزیل شده (نرخ بازده داخلی)

n = تعداد سالها

CFRR = متوسط نرخ باز یافت و جوه نقد برای پنج سال که به شرح زیر تعریف شده است.

جریانانات جوه نقد = نرخ باز یافت و جوه نقد متوسط ناخالص داراییها

عایدات نقد عبارت است از جوه نقد ناشی از عملیات + جوه نقد ناشی از فروش داراییهای بلندمدت^{۱۱} (اموال، ماشین آلات و سرمایه گذاری) + کاهش کل

داراییهای جاری + هزینه بهره.

ساختار داراییها عبارت است از میانگین اول و پایان دوره داراییها + استهلاک انباشته که در ترازنامه گزارش شده است. انتخاب دوره پنج سال در ارزیابی عملکرد اقتصادی معنی دارتر است، همانطور که در ارزیابی پروژههای سرمایه‌ای دوره بلندمدت نظیر پنج سال به عنوان دوره ارزیابی (بازگشت سرمایه و کسب سود) انتخاب می‌شود.

ایجیری نشان داد که در معادله (۱)، زمانی که n افزایش می‌یابد، مجموع $[1 - (1+r)^{-n}]$ برابری با ۱ خواهد بود. زیرا $\frac{1}{(1+r)^n}$ به سمت صفر میل می‌کند. بنابراین نتیجه معادله (۱) به $r - CFRR = 0$ تبدیل خواهد شد. وی همچنین نشان داد که نرخ بازده و جوجه نقد تنزیل شده برای شرکتها به طور تقریبی با استفاده از CFRR محاسبه می‌شود و از این طریق r حل خواهد شد.

بنابراین استدلال اصلی ایجیری در استفاده از جوجه نقد که نشان‌دهنده اهمیت وجه نقد در ارزیابی عملکرد اقتصادی است را می‌توان به شرح زیر خلاصه کرد: "وقتی بر پایه جوجه نقد، می‌توان عملکرد پروژه‌ها را ارزیابی کرد، آنگاه از جوجه نقد نیز می‌توان برای ارزیابی عملکرد موسسات استفاده کرد. زیرا حاصل عملکرد پروژه‌ها همان عملکرد موسسه است."

با توجه به مفروضات فوق، هدف روش CRR تدارک اطلاعات مفید برای مقایسه و ارزیابی گذشته و حال و ظرفیت و توان جریان‌ات و جوجه نقد است.

پی‌نوشت

1- Recovery Rate and cash Flow Accounting
۲- ایجیری در تحقیقات خود واژه CRR را معادل Corporate Recovery Rate به کار برد. پژوهشگران دیگر نظیر Salomon, Zeller واژه CRR را معادل Cash Recovery Rate یا Cash Rate of Return به کار گرفتند.

3- Economic Rate of Return
۲- مقاله‌ای از Salomon توسط مترجم، ترجمه شده است و به چاپ خواهد رسید.

5- Discounting cash flow
۶- صورت جریان و جوجه نقد از سال ۱۹۸۷ الزامی شده و جایگزین صورت تغییرات در وضعیت مالی گردیده است. بنابراین بر پایه صورت جریان و جوجه، نیاز به اضافه کردن کاهش داراییهای جاری نیست زیرا قبلاً در جوجه حاصل از عملیات لحاظ شده است. چنانچه قصد داشته باشیم از

صورت تغییرات در وضعیت مالی برای محاسبه جوجه نقد ناشی از عملیات در دوره‌هایی که صورت جریان و جوجه ارائه نشده است استفاده نماییم این فرایند مفهوم دارد.

۷- برای تبیین دقیق مولفه‌های مدل پیشنهادی ایجیری توجه به نکات زیر مفید خواهد بود:

الف - در مدیریت مالی به منظور تبیین روشهای ارزیابی پروژه‌ها، کل عایدات پروژه در سال آخر (پایان عمر مفید) به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$$CFAT = CFAT_1 + R + WC$$

عایدات نقد پروژه در سال آخر: CFAT

عایدات نقد پروژه در سالهای قبل از سال آخر: CFAT₁

عایدات ناشی از فروش داراییهای بلندمدت (اسقاط) در پایان پروژه: R

عایدات ناشی از سرمایه در گردش پروژه در سال آخر: WC

ب- اضافه کردن هزینه بهره به عایدات حاصل از عملیات، سرمایه‌گذاری و فروش دارایی جاری (کاهش دارایی جاری) علاوه بر توجیه منطقی ایجیری، دلایل دیگری در تحقیقی که توسط اینجانب صورت گرفت نیز دارد از جمله اولاً در زمانی که سنجش عملکرد اقتصادی شرکتها هدف است، بنابراین خروج نقد ناشی از پرداخت هزینه بهره که معمولاً قبل از پایان عمر پروژه و در طول اجرای پروژه صورت می‌گیرد و قبلاً نیز سود را کاهش داده است، خارج از عملیات اصلی (عملکرد شرکت) بوده است. لذا به عایدات قبلی باید اضافه شود تا اطلاعات قابل مقایسه برای سنجش عملکرد فراهم شود. ثانیاً براساس شواهد تجربی و بررسی به عمل آمده از شرکتهای مورد تحقیق در کشور، مشخص گردید که همه شرکتهای مورد تحقیق از منابع مالی خارجی استفاده نکرده‌اند. بنابراین عدم تعدیل هزینه بهره موجب ناهمگونی در محاسبات مربوط به برآورد ERR به روش CRR خواهد شد لذا با تعدیل هزینه بهره، معیار سنجش عملکرد به صورت منطقی به‌اقلیت مقایسه را به دست می‌آورد. ثالثاً با فرض اینکه عمده شرکتهای مورد تحقیق از منابع مالی خارجی نیز استفاده کرده باشند اما به دلیل تفاوت در نرخ بهره، دارای هزینه تامین مالی یکسانی نخواهند بود. بنابراین با تعدیل هزینه بهره، اثر تفاوت نرخ بهره به عبارتی هزینه بهره تعدیل خواهد شد.

۸- چنانچه، صورت جریان و جوجه نقد مبنای استخراج اطلاعات جریان‌ات نقد باشد، مقدار کاهش در کل داراییهای جاری صفر است.

9- Return of Investment

۱۰- با ارائه استاندارد شماره ۹۵ از طرف FASB مقدمات مربوط به ارائه یک ساختار مناسب گردش نقد مشتمل بر جوجه نقد ناشی از عملیات، وجود نقد ناشی از سرمایه‌گذاری و جوجه نقد ناشی از تامین مالی فراهم شده است.

۱۱- اضافه کردن جوجه حاصل از فروش داراییهای بلندمدت به وجه نقد عملیاتی در فرایند ارزیابی عملکرد اقتصادی، اولاً جامعیت اطلاعاتی را افزایش می‌دهد. ثانیاً برای محاسبه نرخ بازگشت و جوجه، به استاندارد کردن نرخ بازده براساس معیاری واحد کمک خواهد کرد زیرا متناسب با اندازه و ساختار داراییهای شرکت نه تنها جوجه نقد عملیاتی مبنای ارزیابی است بلکه اضافه کردن جوجه حاصل از فروش سرمایه‌گذاری نیز ضروری است. ثالثاً در پایان سرمایه‌گذاری، امکان دسترسی به جوجه حاصل از فروش داراییهای بلندمدت به دلیل اسقاط این داراییها، وجود خواهد داشت [Ijiri, 1980]

منبع

Financial Executive, March 1980

آموزش نامحدود . سه ماه پشتیبانی . کارآختی مادام العمر

حسابداری مالی آرک

ARAK

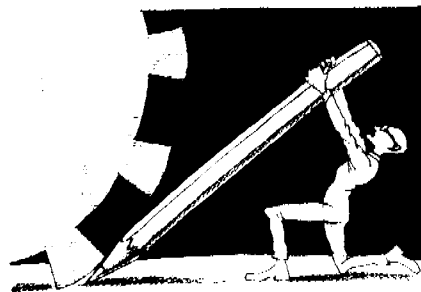
شرکت آرک

آفرینش رایانه کیهان (سهامی خاص)

دفتر مرکزی : ۲۲۵۶۵۴۶

۲۲۵۰۱۸۳ - ۲۲۵۳۹۷۱

اهمیت تجزیه و تحلیلهای مالی در مدیریت صنایع کشور

می‌دهد تا دلایل ایجاد مسائل و مشکلات سازمانی را شناسایی کنند و با کاوشهای نظام یافته و بخردانه و در نظر گرفتن عوامل محیطی، متغیرهای کلان اقتصادی، شرایط خاص شرکت و بازار مورد نظر و همچنین محیط رقابتی، راهکارهای عملی و اندیشمندانه‌ای را برای رسیدن به وضعیت مطلوب و احراز جایگاهی مناسب در صنعت، اتخاذ کنند.

براین اساس و با توجه به مطالب یاد شده، تجزیه و تحلیل کارآمد صورتهای مالی می‌تواند زمینه لازم را برای شناسایی مشکلات پیش روی شرکتها ایجاد کند و راهگشای بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها و آینده‌نگری‌ها باشد. درست به همین علت است که این تجزیه و تحلیلها برای سازمانهای مختلف از نقش حیاتی برخوردار هستند، زیرا اگر شرکتی از عملکرد گذشته، حال و چشم‌انداز آینده و همچنین نقاط قوت و ضعف و جایگاه خویش در مقایسه با رقبای در صنعت آگاهی نداشته باشد و نتواند با بهینه‌سازی منابع و فعالیتها بر مسائل و مشکلات موجود در ساختار مالی و سازمانی خویش چیره شود، در پاسخگویی به نیازهای محیطی و تامین اهداف شرکت و سهامداران ناتوان خواهد بود و ادامه فعالیت و حیات آن نیز دیری نخواهد پایید.

افزون بر آنچه درباره اهمیت آگاهی از جایگاه بنگاههای اقتصادی در صنعت مربوط به خود بحث شد، به دلیل مسائل خاص دنیای تجارت امروزی و جهت‌گیری رویدادهای اقتصادی به سوی پدیده جهانی شدن، شرکتها ناگزیرند برای جلوگیری از کنار رفتن از عرصه تجارت، خود را با رقبای خارجی مقایسه کنند تا در عرصه رقابت از آنها در نمانند. به بیان دیگر، حتی لازم است که تجزیه و تحلیلهای مالی با استفاده از ملاکها و معیارهای بین‌المللی صورت پذیرد.

با این همه، متأسفانه مدیریت مالی و تجزیه و تحلیلهای مالی هنوز نتوانسته است جایگاه خود را در برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های موسسات و بنگاههای اقتصادی ایران بیابد و بسیاری از شیوه‌های

مدیریت مالی برای مدیران و برنامه‌ریزان همچنان ناشناخته یا بدون استفاده باقی مانده است. علاوه بر این، حتی به خاطر نبود اطلاعات، امکان مقایسه موسسات تولیدی با صنعت متناظر آنها وجود ندارد. جالب آنکه سالهاست بیشتر کشورهای توسعه یافته و حتی در حال توسعه از ابزارهای مدیریت مالی به صورت مکانیزه و در قالب نرم‌افزارهای رایانه‌ای استفاده می‌کنند و بدین وسیله، به سرعت و به گونه‌ای نظام یافته و مطمئن، از اطلاعات موجود و راهکارهای پیشنهادی این سیستمها که با کاوشهای درختی و قدم به قدم به دست می‌آید، بهره می‌جویند. بانکهای اطلاعاتی فراوانی هم در این کشورها وجود دارند که اطلاعات مربوط به صنایع مختلف را در اختیار تحلیلگران مالی قرار می‌دهند تا بتوانند خود را با رقبای خویش بسنجند.

با توجه به آنچه در این نوشتار به صورت فشرده ارائه شد، چنین جمع‌بندی می‌شود که شاید بتوان ریشه‌ی پاره‌ای از مشکلات فعلی بخش صنعت را در ضعف مدیریت واحدهای تولیدی کشور و به‌طور دقیق‌تر نبود نظام نظارت و تصمیم‌گیری صحیح و کارآ و به دنبال آن استفاده ناکارآمد از سرمایه‌گذارها جستجو کرد. به همین خاطر برای بالا بردن بازدهی بخش صنعت و جلوگیری از روند زیان‌دهی یا توقف فعالیت موسسات تولیدی که در سالهای اخیر گسترش فراوانی یافته است، ایجاد بانکهای اطلاعاتی و ترویج روشهای کاربردی مدیریت مالی در بهینه‌سازی منابع مالی موسسات تولیدی ضرورتی انکارناپذیر خواهد بود.

منابع

- 1- "The East Asian Miracle", Oxford University Press 1993
- 2- Deflated Prices
- ۳- اگر به فرض تولید صنعتی سرانه در ایران همچون بسیاری از کشورهای در حال توسعه سالانه پنج درصد رشد از خود نشان می‌داد، اکنون تولید سرانه در کشور ۳ برابر (۳ = ۱/۰۵۲۲) شده بود!
- ۴- مهدی تقوی - احمد غروی نخجوانی، "دلایل تورم رکودی در ایران"، اطلاعات سیاسی و اقتصادی شماره ۱۲۰-۱۱۹ مرداد و شهریور ۱۳۷۶.
- ۵- برای اطلاع از مرجع محاسبه این اطلاعات مراجعه شود به: کیت‌گرفین، "راهبردهای توسعه اقتصادی" ترجمه حسین راغفر و محمدحسین هاشمی، نشر نی، چاپ اول ۱۳۷۵.

گرفتن هدفهای استراتژیک و بلندمدت سازمان برای افزایش فرآوری، حداکثر کردن ثروت سهامداران و سود شرکت، از نقاط قوت و ضعف خویش آگاهی یافته و با اتخاذ راهبردهای شایسته، موجبات بهینه‌سازی فعالیتها و ساختار منابع موجود و به دنبال آن بهره‌جویی قابل قبول از سرمایه‌گذارهای انجام شده را فراهم آورند.

با توجه به پیچیدگیهای اقتصاد جهانی و وجود رقابت بسیار فشرده میان موسسات و شرکتهای صنایع مختلف، تجزیه و تحلیل صورتهای مالی و بهره‌مندی از نتایج حاصل از آنها ضرورتی انکارناپذیر است. چرا که این بررسیها و نکته‌سنجی‌های موجود در آنها می‌تواند از یک سو با آشکار ساختن مشکلات پنهان و ضعفهای موجود در ساختار منابع و مصارف شرکتها، به تامین اهدافی چون حداکثر کردن ثروت سهامداران، بالا بردن سود شرکت در بلندمدت و کسب سهم بیشتری از بازار رقابتی (که به‌عنوان اهداف خرد شرکتها محسوب می‌شود)، یاری رساند و از سوی دیگر با افزایش بازده مجموع سرمایه‌گذارها در سطح کل صنایع و بالا بردن ارزش افزوده آنها، به‌عنوان گامی به سوی تحقق اهداف کلان اقتصادی تلقی شود. در حقیقت، تجزیه و تحلیل صورتهای مالی ابزاری برای شناخت و ارزیابی عملکرد گذشته، حال و پیش‌بینی وضعیت آینده شرکت است. به بیانی دیگر تجزیه و تحلیلهای مالی وضعیت حال و گذشته شرکت را بررسی می‌کند و با ارائه نشانه‌هایی از مشکلات موجود در ساختار مالی شرکتها، به مدیران این اجازه را